

జిడ్డు కృష్ణమూర్తి

జీవితము - భాషణము

జె. శ్రీ రఘుపతిరావు

జిడ్డు కృష్ణమూర్తి
జీవితము - భాషణము

జె. శ్రీ రఘుపతిరావు

E.P. 5

**JIDDU KRISHNA MURTHI
JEEVITAMU - BHASHANAM**

By

J.S. RAGHUPATHI RAO

10-10-1993

Copies : 2000

Rate : 1 0 = 0 0

Copies at :

S.K. GARGI

ATMARAMA ASRAMAM

Gouthami Nagar,

KOVUR - 534 350.

BAK PUBLICATIONS

5-294/D, Munireddy Nagar,

Tirupati - 517 502.

Printers :

Keerthi Offset Printers

98, Prakasam Road, Tirupati

Ph. : 22973.

దీనివైనం

శ్రీ జిడ్డు కృష్ణమూర్తిగారి జీవితం అద్భుతమైంది. ఎందరికో స్పందన ఇచ్చింది. తెలుసుకోతగింది. దానిని ఇక్కడ సంక్షిప్తంగా పేర్కొన్నాను. ఇది పూర్వం వ్రాసిన "జిడ్డు కృష్ణమూర్తి జీవిత సంగ్రహము"

జీవితం గూర్చి వారేం చెప్పిందీ ఋషిగా తెలుసుకోడానికి కొన్ని సంభాషణలు ఇంగ్లీషు నుండి తర్జుమా చేశాను. తారా సంసను రదుచేసేటప్పుడు చేసిన ప్రసంగం పూర్తి పాఠం ఇచ్చాను. బ్రాక్ ఫుడ్ పార్క్ లో చెసిన ఆత్మపరిశీలనా ప్రసంగమూ, ఐక్యరాజ్యసమితిలో ఇచ్చిన సందేశమూ, తానే స్వయంగా వ్రాసిన 'ప్రవచనసారం' ఇందులో ఉన్నాయి. వీటినిబట్టి కృష్ణజీ తత్వం కొంతవరకు అర్థమవుతుంది. కృష్ణజీ పుస్తకాలనుండి కొన్ని అద్భుత వాక్యాలు ఏరి అనుబంధంలో చేర్చాను. ఇదివరకు "కృష్ణసూక్తం"గా ప్రకటించిన వంద వందారు సూక్తులు కూడ అనుబంధంగా కూర్చాను.

సరళమైన జీవనం, లోతైన మానవతా విలువ, గంభీరమైన అంతరంగ చైతన్యం నిత్యానుభూతిలోకి రావడమే జీవితసార్థకత. అవి కృష్ణజీ జీవితంలోనూ, ప్రవచనంలోనూ పుష్కలంగా ఉన్నాయి.

మతం పేరుతో - వ్రతం పేరుతో, వేదాంతం పేరుతో, సిద్ధాంతం పేరుతో, కులంపేరుతో, గణం పేరుతో, జాతి పేరుతో, నీతి పేరుతో, స్థితి పేరుతో, ఓటు పేరుతో దేశం అతలాకుతలమైపోతోంది. శ్రుతిమించిన తరుణంలో తరుణోపాయం కొరకు వెదుకులాడుతున్నారు. ఒక సమస్యా పరిష్కారం మరో సమస్యకు దారితీస్తున్నది. మానవ సమస్యలు మౌలికంగా తెలిస్తే తప్ప, అవి మాసిపోవు. అది తెలుసుకోడానికి కృష్ణమూర్తిగారి పరిశీలనాక్రమం దోహదకారి కాగలదు. అది మన ప్రవృత్తిలో విప్లవం తేగలదు.

చిత్తక్షోభ క్షయించాలంటే కృష్ణజీని చదవండి. విస్తృత అధ్యయనానికి ఈ చిన్ని పుస్తకం నాంది పలకగలదు. అధ్యయనం చేయండి, అధ్యయన కేంద్రాలు తెరువండి. అర్థంచేసుకోండి. విభజనలకూ విభేదాలకూ అంతం చూడండి.

వద్దావతి నగర్

తిరుపతి - 517 502

జె. శ్రీరఘుపతి రావు

రికలు

జిడ్డు కృష్ణమూర్తి జీవిత సంగ్రహము	1
సత్యానికి మార్గంలేదు	13
తనతో తాను	22
ప్రపంచంలో శాంతి	29
ప్రపంచసారం	32

అనుబంధాలు

నవీన నిర్వచనాలు	34
కృష్ణసూక్తము	38

అతడె జిడ్డు కృష్ణమూర్తి!

ఏకాకి కాదతడు ఏకాంతుడు

చీకట్ల లోకాన వెలుగాతడు||

వసిపిల్లల మనసతనిది

వలుముద్రలు వడనీయడు

ఇసుకరేణువూ కోరడు

ఇసుమంతయు అహమెరుగడు |

పోటీవడి పెరుగలేదు

పోల్చిచూసి బ్రతుకలేదు

తానే తన మార్గమై

తానే తన ధ్యేయమై ||

ఆలోచన చాలించిన

ఈలోకపు చైతన్యం

గతమును హతమొనరించిన

సతతనూత్న సంచీవి ||

ఎప్పటికప్పుడు గ్రహించి

ఉన్నది ఉన్నట్లు చూసి

క్షణ క్షణం జాగృతిగల

అనురాగపు టంబోనిధి ||

కుల మత గురు దైవాలను

కుటిల జాతి భేదాలను

జటిల మనో బంధాలను

పుటమార్చిన బడబాగ్ని ||

జీవన దర్శన సూర్తి

వసుధైక కుటుంబవర్తి

తాత్త్విక యుగ చక్రవర్తి

అతడె జిడ్డు కృష్ణమూర్తి ||

జననం

మహాన్నత భావగుణ లక్షణలక్షితమైన పరిపూర్ణ మానవతామూర్తి శ్రీ జిడ్డుకృష్ణమూర్తి. నిశిత పరిశీలన, సూక్ష్మావగాహనల సమ్మేళనమే అతని జీవితం. సంపూర్ణ స్వేచ్ఛ అతని వికాసానికి ఊపిరి. సమస్త మానసిక భౌతిక నిబద్ధతకులోనుగాకుండడమే ఆ స్వేచ్ఛకు జీవం. ఆతనిలో మేధా సంపత్తి, విశాలహృదయం సమపాళ్ళలో వృద్ధిచెందాయి అందుచే సామాన్య వ్యక్తిగా జన్మించి, విశ్వమానవుడుగా జీవించినాడు.

జిడ్డు కృష్ణమూర్తి 1895 మే నెల 12 న మొదటి అరగంటలో మదనపల్లిలో స్వగృహంలో పూజామందిరంలో పుట్టాడు. అష్టమ గర్భసంజాతుడగుటచే కృష్ణమూర్తి అని పేరు పెట్టారు తల్లి నంజీవమ్మ, తండ్రి నారాయణయ్య. తండ్రి 1907లో మేజిస్ట్రేట్ గా ఉద్యోగ విరమణచేశాడు చిన్నతనంలో (10 వ ఏట) కన్నతల్లి చనిపోయింది. అతడు ప్రాథమిక విద్య అనంతపురం జిల్లా కదిరిలోనూ, మదనపల్లిలోనూ అభ్యసించాడు.

అడయారుకు వెళ్ళడం

దివ్యజ్ఞాన సమాజ అధ్యక్షురాలైన ఆనిటెసెంట్ అనుమతితో నారాయణయ్య నల్గురు కుమారుల తోడ్కొని అడయారు వెళ్ళాడు. సమాజ ఆంతరంగిక విభాగంలో సహాయ కార్యదర్శిగా చేరాడు. దైవ సంబంధమైన విద్య (ధియసోఫియా--ధియానఫి) ప్రచారం చేయడానికి గాను న్యూయార్కులో 1875లో కర్నల్ హెన్రీ స్టీల్ ఆల్కాట్ మరియు మ్యాడమ్ హెలీనా పెట్రోవా బ్లావెట్స్కీ కలిసి దివ్యజ్ఞాన సమాజాన్ని స్థాపించారు. దానికి 1882 నుండి మద్రాసులోని అడయారు ప్రధాన అంతర్జాతీయ కార్యాలయమైంది. విశ్వమానవ సౌభ్రాతాన్ని, మతవిజ్ఞాన శాస్త్రజ్ఞానాన్ని, ప్రకృతి మానవశక్తుల అవగాహనాన్ని పెంపొందించడం దాని ధ్యేయం. సభ్యులకు ఆతీంద్రియ శక్తులలో విశ్వాసంమొండు. అగోచరంగావుండే కుతుమి, మౌర్య, మైత్రేయ మున్నగు పరమ గురువులు (మాస్టర్స్) సమాజాన్ని రక్షిస్తున్నారనీ, అవతార పురుషులుగా ప్రపంచాన్ని సదుపుతున్నారనీ వారిప్రగాఢమైన నమ్మిక. అంగ్లేయుడు, ఆకరణీయుడు అయిన లెడ్ బీటర్ (Bishop Charles Webster Leadbeater) ఆను ప్రసిద్ధి

సభ్యుడు ఈ అతీంద్రియ విశ్వాసవర్గంలో ప్రముఖుడు. ఈ విషయంలో
 'అతడు బెసెంటుక్కుడఅదర్పవంతుడు

ప్రత్యేక శిక్షణ

నారాయణయ్య అడయారు కేంద్రంలో నివసిస్తూ బిడ్డలను పాఠశాలలో చేర్చాడు. కృష్ణమూర్తి, తమ్ముడైన నిత్యానంద వన్నెత్తూర్ ను బ్రహ్మణ్య హైస్కూల్లో చదువుతున్నారు. కృష్ణ పరధ్యానంగాను, ప్రకృతి అవలోకనంలోను వుండిచదువులో మందకొడిగా వుండడంతో ఉపాధ్యాయుడు కరినంగా కొడుతూ బయట నిలబెడుతూ వుండేవాడు ఇంటికి వచ్చినపుడు అడయారు కేంద్ర విశాలప్రదేశంలో ఆడుకుంటూ వుండేవాడు. ఒకనాడు ఇసుక తిన్నెలపై తిరుగాడుతున్న కృష్ణమూర్తి నిత్యానందలను లెడ్ బీటర్ చూసి ఆకరితుడైనాడు. కృష్ణమూర్తిలో విశ్వగురువుకాగల విశ్వమానవుని లక్షణాలున్నాయని గుర్తించాడు. మైత్రేయప్రభువు ప్రవేశించడానికి ఆతని దేహం అనువైనదని భావించాడు. ఆతని గతజన్మవృత్తాంతాలను వివరించి వ్రాశాడు. ఆతనికి ఆల్కియోన్ (కృత్తికా కాంతిపుంజం) అని నూతన నామకరణం చేశాడు.

అనిబెసెంటు సహకారంతో నారాయణయ్యను ఒప్పించి కృష్ణ, నిత్యులకు సమాజంలోనే పూర్తిగా భోజన నివాస శిక్షణ వసతులు కల్పించి లెడ్ బీటర్ ప్రత్యేకవిద్య గరువుచున్నాడు. సామాన్య విద్యకై పైవేటుగా సమర్థులయిన సభ్యులను శిక్షకులుగా ఏర్పాటుచేశాడు. లెడ్ బీటర్ ఎక్కువకాలం కృష్ణతో ఒంటరిగా గడుపుతూ ఉన్నాడు. ఆంతరంగిక దివ్యశిక్షణకై సూక్ష్మ శరీరాలతో పరమగురువులగు కుతుమి మైత్రేయుల వద్దకు తీసికొని వెళ్ళుచున్నాడు. శరీరాలోగ్యానికి తోడనే వుండితోడ్పడుచున్నాడు. స్నానపానాదులు చేయడంలో, దుస్తులు ధరించడంలో, వ్యాయామ శిక్షణలో అతినన్నిహితంగా వుండి శ్రద్ధగా శిక్షణ యిస్తున్నాడు. లెడ్ బీటర్, కృష్ణలు ఒంటరిగా అర్ధనగ్నంగా వుండడంలో అనుమానాలు చెలరేగ సాగాయి. పైగా పిల్లలలో లైంగిక దురభ్యాసాలు ప్రోత్సహిస్తాడనీ, వాళ్లతో అశ్లీలంగా ప్రవర్తిస్తాడనీ లెడ్ బీటర్ పై అపవాదులు అంతకుముందు నుండి వున్నాయి. బెసెంటుకు సమవయస్కుడైన లెడ్ బీటర్ వయస్సు అప్పటికి 62 సంవత్సరాలు, కృష్ణ వయస్సు 14 సంవత్సరాలు.

ఈ అపోహల ప్రచారం చాలకాలం సాగింది అందుచే తన బిడ్డలను లెడ్ బిటర్ బారి నుండి తప్పించమని నారాయణయ్య కోరాడు. అనిబెసెంటు ఉపాయంగా బిడ్డలను దత్తత తీసికొని, విద్యార్థనకై ఇంగ్లండు వంపింది అక్కడకూడ లెడ్ బిటర్ చేరువయ్యాడు. బిడ్డల నప్పజెప్పమని నారాయణయ్య అనిబెసెంట్ పై మద్రాసు కోర్టులో దావా వేశాడు. బిడ్డలు కోర్టు స్వాధీనంలో వుండునట్లు తీర్పు అయింది. ఆమె లండన్ ప్రీవి కౌన్సిల్ లో పిటిషన్ పెట్టుకొన్నది. విచారణనమయానికి పిల్లలు దాదాపు మేజర్లు అయ్యారు. బిడ్డల అభివృద్ధి మేరకు వారు బెసెంట్ తోనే వుండునట్లు నూనా, మద్రాసు తీర్పు అమలు జరుప వీలుకాదనిన్నీ ప్రీవి కౌన్సిల్ వెల్లడిచేసింది.

ఇంగ్లాండులో విద్యాభ్యాసం

అప్పటినుండి అన్నదమ్ములు పూర్తిగా బెసెంట్ ఆదరాభిమానాలతో నిరాఘటంగా, నిశ్చింతగా ఐరోపాలో విద్యాభ్యాసం కొనసాగిస్తున్నారు ఇండియా వైశ్రామ్య అయిన లిటన్ దొర కూతురూ, ఢిల్లీ ఆర్కిటెక్ట్ అయిన ఎడ్విన్ లెస్లెస్ ఇల్లానూ, సమాజ సభ్యురాలూ అయిన లేడీ యెమిలి కృష్ణమూర్తికి అత్యంత అభిమానురాలయింది, ఆత్మీయురాలయింది బాలకృష్ణుని యశోద లాలించి పోషించినట్లు, కృష్ణను యెమిలి ఆదరించి సేవించింది. నిర్మలహృదయులైన స్త్రీపురుషులెల్లరితోనూ, వారి కుటుంబ సభ్యులందరితోనూ కృష్ణ ప్రేమపాత్రంగా కలిసిపోయేవాడు. అట్టే ఫ్రెంచివారైన మ్యాడం మాంజియర్ కుటుంబీకులతో చాల సన్నిహితుడైనాడు వారితోపాటు ఇంకా అనేకమంది వ్యక్తులు కృష్ణ విద్యాశిక్షణ, దీక్షాశిక్షణ, విశ్రాంతి, యాత్రా శిబిరాలకు హాజరవుతుండేవారు. వారికతడు అప్పుడప్పుడూ ధర్మప్రబోధం చేయుచుండేవాడు

నిత్యానందమీద కృష్ణ ఎక్కువగా ఆధారపడేవాడు ఇరువురూ పడుగు పేకలాగ కలిసిపోయారు నిత్య విద్యలో చురుకుగా వుండి లండన్ మెట్రిక్ పరీక్షలు పాసయి, లా చదువుతున్నాడు కృష్ణ మెట్రిక్ పరీక్షలు ముమ్మారు తప్పాడు. దాంతో బెసెంట్ సలహాపై పారిస్ వెళ్ళి ఫ్రెంచి భాష నేర్చుకుంటున్నాడు ఇంతలో లండన్ లోనున్న నిత్యకు క్షయ వ్యాధి సోకింది కృష్ణ అతణ్ణి పారిస్ రప్పించుకొని చికిత్స చేయించాడు. వ్యాధి తగుముఖం వచింది

ఓహో చేరడం

రెడ్ బీటర్ సిడ్నీలో (ఆస్ట్రేలియా) చర్చి బిషప్ గా వుంటూనే దివ్యజ్ఞాన సమాజ కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తున్నాడు. అక్కడి సమాజ వారికోత్సవాలకు ఆనిబెసెంటు ఆదేశాన్ననుసరించి అన్నదమ్ములిద్దరూ సిడ్నీ వెళ్ళారు. చర్చిలోని అట్టహాసపు ఆడంబర ఆరాధన వ్యవహారాలు కృష్ణ కేమాత్రంనచ్చలేదు. సమావేశానంతరం నిత్యానందను డాక్టరు వరీక్షచేసి రెండు ఊపిరితిత్తులూ దెబ్బతిన్నవని చెప్పాడు. అందుచే అతన్ని సమశీతోష్ణ వాతావరణంగల స్విట్జర్లాండుకు తరలించాలనుకున్నారు స్విట్జర్లాండు చేరేముందు ఓహైలోయ (కాలిఫోర్నియా)లో కొంతకాలం వుండిన ఆరోగ్యాభివృద్ధి కలుగునని మిత్రుడైన వారింగ్టన్ సలహాయిచ్చాడు. అక్కడ ఒక ఇల్లుకూడా కుదిర్చాడు. అందుచేత మిత్రునితో సహా అన్నదమ్ములిరువురూ ఓహై చేరారు సమాజసభ్యురాలైన ఒక దయామయి మేరీగ్రే రెండు భవనాలలో వసతి కల్పించింది.

ఓహై(OJAI) అనగా దారికి దూరంగావున్న వూరు. అది 15000 అడుగుల ఎత్తున ఆహాదకర వాతావరణంలో అనాసతోటలనడుమ పర్వత శ్రేణులచే పరివేషితమై వున్న రమణీయ ప్రదేశం. లాస్ ఏంజల్స్ కు 80 మైళ్ళ దూరంలో ఉత్తరంగావుంది. నిత్యానంద చికిత్స పొందుతూ విశ్రాంతిగా వున్నాడు. కృష్ణ ధ్యానాదులు చేస్తూ ప్రశాంతంగా వున్నాడు. పరస్పర సహకారంతో పనిపాట్లు, పరిచర్యలు చేసుకుంటూ అనువుగా కాలం గడుపుతున్నారు. అక్కడకృష్ణమూర్తికి ఒక విధమైన అనుభూతులు (1923లో) మొదలయ్యాయి. వెన్నెముక, మెడ, తలలలో తీవ్రమైన నొప్పి కలుగుతుంది. కలవరించడం, సేవచేస్తున్నవారిని తాకవదని నెబ్బివేయడం, "అమ్మా !" అని అరవడంచేస్తున్నాడు. ఆవేదనతో రెండు రోజులు గడిచాయి. అతనివద్ద నిత్య, నిత్యకు సేవచేస్తున్న ఒక అమెరికన్ యువతి రోజలిండ్, మిత్రుడు వారింగ్టన్ వున్నారు.

పరివర్తన

ఆగష్టు 17 మూడవరోజు. ఆవేదనా ప్రక్రియ తీవ్రమైంది ఆ స్థితిలో అతణ్ణి ఎదురుగావున్న పెప్పర్ వృక్షం క్రిందికి వెళ్ళమని వారింగ్టన్

చెప్పాడు. కృష్ణమూర్తి వెళ్లి కూర్చున్నాడు. ఆనాడు ఏదో అద్భుతం జరుగుతుందని మిగతా వారంతా వరండాలో వేచి చూస్తున్నారు. పెప్పర్ చెట్టు పొడుగాటి ఆకులతో, పసుపువచ్చు పూలతో, ఘుమాయించే సుగంధంతో, కలకలంచేసే పురుగులతో, పులుగులతో నిండివుంది. నీడ బాగా ఇస్తుంది. కృష్ణ వద్దాననాసీనుడయ్యాడు. అవస్థాగ్రక స్థితిలో వున్నాడు. కాస్త తెలివి రాగానే వణుకుతున్నాడు. ఏదో నణుగుతున్నాడు. మాట పెకలడంలేదు. ఓపిక తెచ్చుకొని ఆరాధనా శ్లోకాలు ఉచ్చరించాడు. తక్షణం మౌనం వహించాడు. బహిరంతంగా ఆవేదన చెందుతున్నాడు. అంతర్గతంగా అనుభూతులు చెందుచున్నట్లున్నాడు. అవేవో అతనికి తెలియాలి. కొంతసేపటికి మెలగా, మెలమెలగా లేచాడు. నవ్వుడి కాకుండా అడుగులు వేస్తూ వస్తున్నాడు. రోజలిండ్ ఏదో తన్మయతలో వుంది. ఆమె లేచి “అడుగో వస్తున్నాడు, ధవళకాంతితో వస్తున్నాడు, మీరు చూశారా! అతడు బుద్ధుడు, బుద్ధుడు” అని అరిచి కుర్చీలో కూలబడింది. ఆ మీదట ఏం జరిగిందో ఆమెకు తెలియదు.

ఆరోజు కృష్ణమూర్తి పరివర్తన దశకు నాంది. అతని అంతశ్చేతనం వికసించింది. అవగాహన కుదిరింది. సత్యం గోచరించింది. ప్రేమ ప్రజ్వలిల్లింది. వెలుగు దర్శించాడు. కరుణ స్ఫులికించాడు. స్పందించే అగ్ని కణమైనాడు. అదియొక వినూత్న పరిణామం. అప్పటినుండి ఆలాంటి అనుభవాలు తరచు కలుగుతూ వున్నాయి. వగలనక రాత్రనక పరిణామ ప్రక్రియ కొనసాగుతున్నది. ఆవేదన అంతర్యం తెలియడంలేదు. దైహిక క్లేశం అవసరమని ఆనిటెసెంట్, లెడ్ బీబర్లు అనడంలేదు. అయితే అది కాంక్షించడంవల్ల కలగడంలేదు. ఎదురుచూస్తే వచ్చేది కాదు.

కృష్ణమూర్తి మిత్రబృందంతో కొంతకాలానికి ఓహై నుండి ఆస్ట్రేలియాలో యెర్వాల్డ్ కు వెళ్లాడు. అక్కడ రెండు నెలలపాటు పరివేదనానుభూతికి గురి అయ్యాడు. ఒక రోజున అది వరాకాష్ట్ర పొందింది. అగ్నిలాంటి బాధ వెన్నుపూనలో మొదలై మెడలో చేరింది. బాధతో కూడిన జ్వాల రెండుగా చీలి తలకిరువైపులా ప్రాకి భృకుటిలో కలిసింది. కృష్ణమూర్తి స్పృహ కోల్పోయాడు. బుద్ధుని దర్శనమయింది. పరివర్తన స్థిరపడింది. దాని కనుగుణ్యమైన సందేశం చివరి రోజున మైత్రేయ ప్రభువు అందించాడు.

అప్పటినుండి కృష్ణమూర్తిలో నిశ్చలత, గాంభీర్యం, తేజస్సు, దీక్ష, విశాలదృక్పథం. విడుదల, శక్తి కొట్టవచ్చినట్టు పెరిగాయి. అనుయాయులు, అభిమానులు, మిత్రులు అతణ్ణి 'కృష్ణజీ' అని పిలవసాగారు. ఓహైలో తాముంటున్న రెండు భవనాలు కొనుగోలుచేసి, చుట్టూ కొన్ని ఎకరాల భూమిని సేకరించి, 'సోదరుల బ్రహ్మ' కు దఖలు వరచి, దానికి 'ఆర్య విహార్' అని పేరుపెట్టారు

తమ్ముని మరణం

కాలం అనుభూతులతో, ప్రవచనాలతో ప్రశాంతంగా గడుస్తుండగా అడయార్లో స్వర్ణోత్సవ మహాసదస్సుకు హాజరు కమ్మని ఆనిబెసెంట్ వర్తమానం పంపింది. నిత్యానందకు ప్రాణాపాయముండదనీ, పరమ గురువుల హామీ వుందనీ ఒక అభిప్రాయం కలిగింది అమ్మ మాట విని, గురువులపై భారం వేసి నిత్యానందసేవకు రోజలిండ్ను, భారతీయ మిత్రుడైన డి. రాజగోపాలాచార్యను నియమించి కృష్ణజీ బయలు దేరాడు. లండనులో ఆనిబెసెంట్ను కలిశాడు. వారితోపాటు శివరావు తదితరులు వున్నారు. అందరూ ఓడలో వ్రయాణ మయ్యారు. నౌకాయానంలో రోమ్ నమీపాన వుండగా నిత్యానంద ఆరోగ్యం క్షీణిస్తున్నదని రెండు తంతి వార్తలు వచ్చాయి. రోమ్ దాటాక అతడు (1925 నవంబరు 12 న) మరణించినట్లు మూడవ తంతి వార్త వచ్చింది. అది విన్న కృష్ణజీ భిన్నుడైపోయాడు.

గురువులపై విశ్వాసం చెదిరిపోయింది హృదయం వ్రయ్యలయ్యింది. గొంతు మూగవోయింది. ఆవేదన అమితమయ్యింది. నిత్యకై అంగలారాడు, నిద్రలో మూలాడు. తెలుగులో మొర పెట్టు కున్నాడు. పడక నుండి లేవలేదు ఎవరితోనూ మాటాడలేదు. అట్లా వది దినాలు గడిచాయి. చూసేవారు అవిసిపోయారు, విభ్రాంతి చెందారు, అందోళనపడ్డారు. ఓడ కొలంబో చేరింది. దుఃఖాన్ని దిగమ్రుంగడానికి కృష్ణజీ పిడికిలి బిగించాడు. జీవితాన్నెదుర్కోడానికి సిద్ధపడ్డాడు. శక్తి పుంజుకోవడానికి ప్రయత్నించాడు. మెలగా మాట్లాడాడు. ముఖంలో మార్పు వచ్చింది. నిత్య తనలో కలిసి పోయినట్లు, తాను ద్విగుణీకృత శక్తిమంతుడైనట్లు ప్రకటించాడు. సిరుడయ్యాడు.

ప్రపంచ బోధకుడు

కృష్ణమూర్తి కొలంబో నుండి అడయార్ చేరి స్వర్ణోత్సవ సభలో (1925) సూతనభావాలతో ప్రసంగించాడు. పూర్వం నుండి వున్న ఆధ్యాత్మిక విధానాలకు విరుద్ధంగా మార్పు నాశించాడు. ప్రపంచ బోధకుడుదయించాడని ఆనిబెసెంట్ ప్రకటించింది. లెడ్ బీటర్ అభ్యంతరం చెప్పలేదు. ఆ తర్వాత అప్పుడప్పుడు సమావేశాలలోను, అంతరాజీయ పత్రికల వారితోనూ కృష్ణమూర్తి ప్రపంచ బోధకుడని ఆనిబెసెంట్ ప్రకటిస్తూ వచ్చింది. అంతే గాక తాను కృష్ణజీకి భక్తితత్పరతతో కూడిన శిష్యురాలని అడయార్ నదన్నులో వెల్లడించింది. అయితే జారి అరండేల్ మున్నగు వారు కొందరు ఆమె అభిప్రాయాలకు అభ్యంతరాలు లేవనెత్తి, అతణ్ణి విశ్వసించలేదు.

పరిత్యాగం

ఆనిబెసెంట్, లెడ్ బీటర్లు ఆశించిన రీతిలో కృష్ణమూర్తి విశ్వగురువు కాలేదు. సమస్త విశ్వాసాలను, సర్వవిధానాలను, సకల సంస్థలనూ ప్రశ్నించాడు. అవేవీ సత్యాన్ని నిరూపించలేవనీ, వాటివల్ల సత్యదర్శనం కలగదనీ నొక్కిచెప్పాడు. అంతేగాక 18 సంవత్సరాలు తనను పెద్దచేసి తనకై ప్రచారం చేసిన ప్రాక్టికారా పరిషత్తును ఆనిబెసెంట్ సమక్షంలో ఓమ్మెస్ పేరోలగంలో (1929 ఆగష్టు 3న) రద్దుచేశాడు. దానికి సంబంధించిన కోటాను కోట్ల విలువగల ఆస్తిపాస్తులను దాతలకు తిరిగి యిచ్చి వేశాడు. తర్వాత దివ్యజ్ఞాన సమాజ సభ్యత్వానికి రాజీనామా చేశాడు. అప్పుడు చేసిన ప్రసంగం అద్భుతమైంది. అన్ని రకాలైన బంధనముల నుండి, సంస్థల నుండి, విశ్వాసముల నుండి, నిబద్ధతల నుండి వైతొలిగాడు. సంపూర్ణస్వేచ్ఛతో సర్వ స్వతంత్రుడైనాడు.

“నేను మార్పు చెందాను. నా మిత్రుల జీవితాలకు మార్పు తెస్తాను.....ప్రపంచ పురోగతికి సాయపడతాను. నా అంతరంగమంతా శక్తితో నిండింది.....” అని మరోమారు క్రృష్ణజీ వల్కాడు. అతడు కడిగిన ముత్యం లాంటివాడయ్యాడు. అనంద సామ్రాజ్యాన్ని చూపిస్తానన్నాడు. తన జీవితం అంతా బోధించడానికి వినియోగిస్తానన్నాడు. అలా విశ్వమానవుడుగా వ్యవహరించసాగాడు.

ప్రపంచ పర్యటనలు

కృష్ణజీ ప్రపంచంలో పలు ప్రదేశాలు తిరుగుతూ ప్రవచనాల్నిస్తున్నాడు. అతనికి కొంతకాలం యదునంద ప్రసాద్, తర్వాత రాజగోపాల్, పిదప ఎలైన్ నాయ్, చివరిదాకా మేరీజింబాలిస్తు వ్యక్తిగత కార్యదర్శులుగా పని చేసారు. కృష్ణజీ అమెరికా, ఐరోపా, ఇండియా, శ్రీలంకలో పర్యటించి ప్రబోధం చేశాడు తనువు చాలించే వరకు వారికంగా ప్రవచనాలు కొన సాగించాడు. అతని విప్లవాత్మక భావాలకు అనుగుణ్యంగా ఇండియాలో మద్రాసు, ఋషివాల్, రాజ్ ఘాట్ (కాశీ), బొంబాయి, బెంగళూర్ లోనూ, ఇంగ్లాండ్ లో బ్రాక్ ఫుడ్ లోనూ, కాలిఫోర్నియాలో ఓస్టాలోనూ పాఠశాలలు నెలకొన్నాయి. ఆయా పాఠశాలల్లోకూడ ప్రతి సంవత్సరం సమావేశాల్లో మాట్లాడినాడు. పాఠశాల విద్యార్థులకులేఖలు వ్రాశాడు. మొదట “కృష్ణమూర్తి పుస్తక ప్రచురణసంస్థ” వెలిసింది. తర్వాత “కృష్ణమూర్తి ఫౌండేషన్” ద్వారా అతని ప్రసంగాలు వీడియో ఆడియో కాసెట్, పుస్తక రూపాలలో వెలువడుతున్నాయి.

అమెరికాలో పుస్తక ప్రచురణ సంస్థ నిర్వహిస్తున్న ప్రియతమ మిత్రుడైన డి. రాజగోపాలాచార్యతో రగడ ఏర్పడింది. రాజగోపాల్ సర్వాధికారం చెలాయిస్తున్నాడు. ప్రయాణ ఖర్చులకే కాకుండా, ప్రతి విషయంలోనూ కృష్ణజీ అతనికి లోబడేటట్లు చేసుకున్నాడు. అందుచే విరాళదాతల ఒత్తిడివల్ల కృష్ణజీ అతనితో ఆరేళ్ళు కోర్టు వ్యవహారం నడిపి, యాజమాన్య భాగస్వామ్యం పొంది, పుస్తకాదాయం, మరి కొంత ఆస్తి ఫౌండేషన్ కు చెందేటట్లు చేశాడు. ఆ విధంగా వివాదం పరిష్కారం అయింది. ఈ తగాదా జరుగుతున్నంతకాలం అతడు రాజగోపాల్ యెడ ఔదార్యంతోనూ, ప్రేమతోనూ, నిర్వైరంగా, నిశ్చలంగా మెలిగాడు.

కృష్ణజీ ప్రపంచ పర్యటనల సందర్భంలో ప్రసిద్ధ పురుషులైన రాబిన్ సన్, జాఫర్ సన్, రోమ్ లాండ, ఆంటాయిన్ బర్రెలే, ఆల్ఫ్రెడ్ హక్సలే, డా|| బోమ్, జవహర్ లాల్ నెహ్రూ, ఇందిరాగాంధీ మున్నగు వారికి ఎంతో సన్నిహితుడైనాడు. వారికి మిక్కిలి ప్రీతిపాత్రుడైనాడు.

మొదటి నుండి చివరిదాక స్వేచ్ఛ, విద్యా ప్రాధాన్యత, సంప్రదాయం - విప్లవం, కృష్ణమూర్తి నోట్ బుక్, అసాధ్యమైన ప్రశ్న, హింసకు ఆవల, కృష్ణమూర్తి జర్నల్, జీవన వ్యాఖ్యానాలు మొదలగు అనేక కృష్ణమూర్తి గ్రంథాలు 30 దాకా వెలువడ్డాయి.

ప్రబోధాంశాలసారం

“ఉన్నది ఉన్నట్లుగా లేనిది లేనట్లుగా గ్రహించడం సత్యం. ఎప్పుటి కప్పుడు, హృదయ పూర్వకంగా గ్రహించబడేదే సత్యం. సత్యం పంథాలేని ప్రదేశం. అది శాశ్వతమూ కాదు, అశాశ్వతమూ కాదు”

“నేను దేనినీ నమ్మను, నమ్మకం చాల ప్రమాదకరమైంది. నేను మీ జీవితాలకు అద్దంలాంటి వాడను. మీ జీవితాలను ఆ అద్దంలో చూసుకొని, దాన్ని పారవేయ వచ్చు”

“విజ్ఞానశాస్త్రంగానీ, మానవ శాస్త్రంగానీ, అనుభవం నుండి వుంటే. ఆలోచించేవాడే ఆ విజ్ఞానం, ఆలోచనాజ్ఞానంతో సబ్ మెర్లీన్ ను సృష్టించినట్లే దేవుణ్ణి కూడ సృష్టిస్తున్నాడు”.

“చావంటే ఏమిటి? అంటివట్టుకున్న వాటన్నిటి నుండి విడివడడం. గతవిస్మరణతో దేనినీ అంటి పట్టుకొనకుండా జీవించడమే - జీవిస్తూ మరణించడం”.

“కనిపెట్టడం వేరు, సృష్టించడం వేరు, కనిపెట్టడం జ్ఞానం మీద ఆధారపడివుంది. సృష్టించడం పరిపూర్ణమైన శక్తి. ఒక దాన్ని చంపితే మరొకటి బ్రతుకుతుంది అదే జీవితానికి ఆది. అదే సృష్టికి మూలం. ఇది అద్భుతం”

“ధ్యానమంటే డిసిప్లైన్ కాదు. కొలమానంతో, కోరికలతో లభించేది కాదు. అది ఏకాంతానికి సంబంధించింది. అది అద్భుత భావనాశక్తి ఏకాంతం వేరు, ఏకాకితనం వేరు. ఎల్లప్పుడూ ఎన్నుకోని ఎరుకతో జీవించాలి అదే నిత్య జాగృతి”

అంతిమ దర్శనం

కృష్ణమూర్తి 1986 జనవరి 4 న మద్రాసు వసంత విహార్ లో మరణం, ధ్యానం గూర్చి ప్రసంగిస్తూ ఇది చివరి భాషణం అని చెప్పాడు. చివరిలో కొద్దిసేపు శ్రోతలతో మౌనంగా కూర్చున్నాడు. జనవరి 10 న బయలుదేరి కాలిఫోర్నియా వెళ్ళాడు. ఆరోగ్య పరీక్షలో కాలేయంలో క్యాన్సర్ గడ్డ వుందనీ, అది తీవ్రపరిణామం చెందిందనీ వైద్యులు ఖాయ పరిచారు. చరమాంకస్థితుడై వున్నట్లు తనకు తెలిసింది. నమాప్తి కాలనిర్ణయం కూడ తాను చేశాడు. 30 తేదీన అనువత్తి నుండి ఓహ్వా కాటేజికి తిరిగి వెళ్ళాడు. అంతర్జాతీయ ఫౌండేషన్ ప్రతినిధులు 8 మంది పైగా తన చుట్టూవున్నారు.

" ఇది నా అంతిమ దర్శనం, నన్నొక దైవాంశ సంభూతుని చేయకండి....నాకెవరూ భక్తులు లేరు. నాకు స్మారక మందిరాలు, దేవాలయాలు వద్దు. తత్ఖిన్నంగా చేస్తే నా బోధనలు వృధా అవుతాయి " అని కృష్ణజీ అన్నాడు జీవితంలో ఎల్లప్పుడూ పరిశుభ్రంగా వున్న తన దేహాన్ని మరణానంతరం స్నానం చేయించి, సామాన్య శుభ్ర వస్త్రంతో చుట్టి, కట్టలాగ అగ్నికి అహుతి చేయమనిముందే చెప్పాడు ప్రార్థనలు, ఆరాధనలు, ప్రసంగాలు, ప్రజాదర్శనాలు వలదన్నాడు.

తను త్యాగం

అది ఆదివారం సాయంత్రం, ఫిబ్రవరి 16 వ తేది. పరివర్తనకు నాంది పల్కిన చైతన్య వృక్షమైన పెప్పర్ చెట్టు క్రిందికి కృష్ణజీని అతని కోర్కెపై తీసుకొనివెళ్ళారు. వద్దాననాసీనుడై, ధ్యాన నిమగ్నుడైనాడు. అర్థ గంట సేపు సంధ్యావిహారం, ప్రకృతి తాదాత్మ్యం పూర్తిచేశాడు. తిరిగి వచ్చాడు. 'ఇది దుఃఖించ వలసింది కాదు. అందరూవెళ్ళి నిద్రపొండి'అని చెప్పాడు. రాత్రి యధావిధిగా నిద్రలోనికి జారుకున్నాడు. అరరాత్రి దాటినాక, అతి నన్నిహితులు లోనికి వెళ్ళి చూచారు. చిరునవ్వు సౌక్షాత్యురించింది కాని శ్వాస మాత్రం లేదు, నిత్య చైతన్యుడు నిద్రలోకి జారాడు. నిద్ర సుషుప్తినిచ్చింది. సుషుప్తి నిశ్చలత నొందింది. అది నిశ్చల నిరీహ నిర్మల నిరంజన తురీయ స్థితి. అప్పటికి 17 వ తేది వచ్చేసింది అది అడయాచు దినమవడం ఆశ్చర్యకరం.

కృష్ణమూర్తి భౌతికకాయం మృత్యుశకటంపై శ్మశానస్థలికి పోతున్నప్పుడు వి - V- ఆకారంలో బాతులు చుట్టివైచినాయి. మేఘాలు గిరులను, లోయను కమ్మివేశాయి. కాలిఫోర్నియా విద్యుద్దహన సాధనంతో దహన ఘటం ఒక్కమెరుపుతో పూర్తి అయింది. రెండు గంటల తదుపరి చితాభస్మం దర్శనమిచ్చింది. తక్షణం మేఘాలు చీల్చుకొని వచ్చిన సూర్యుడు భస్మ పాత్రను, శ్మశాన వాటికను, తన సువర్ణచ్ఛాయలతో కప్పి వేసినాడు.

మొత్తం 90 సంవత్సరాల 9 నెలల 5 రోజుల్లో 70 ఏండ్లు నిరాఘాటంగా ప్రతిసంవత్సరం ప్రపంచాన్ని చుట్టి, బహుదూరం పర్యటించి, బహుజనావళితో అరమరికలు లేని ప్రేమ వంచుకొని, వృద్ధాప్యం చివరి రోజు వరకు జగత్ సేవలో, ప్రపంచ బోధకుడుగా జీవించిన ప్రవ్రథమ వ్యక్తి అతడే!

అతడు కనుమరుగైనా ప్రవచనాల ద్వారా లోకావగాహనలో వెలుగై వున్నాడు. అతని తుదిపలుకులు మనకు తొలిపలుకులగుగాక!

ఆ సభలో ఇలా ప్రసంగించాడు

"సత్యానికి మార్గమంటూ లేదు. సత్యం వంధాలేని ప్రదేశం. ఏ మార్గంద్వారాగాని, ఏ మతం ద్వారాగాని, ఏ శాఖ ద్వారాగాని సత్యాన్ని పోందలేరు... పూర్తిగా దీనికి కట్టుబడి వున్నాను. సత్యం హద్దులకు నిబద్ధతకు లోనుకానిది. కనుక అది సంస్థాగతం కారాదు. ఒక ప్రత్యేక వంధానుబంధి పొమ్మని ఏ ఒక్కసంఘమూ ప్రజల్ని వత్తిడి చేయరాదు. ఇది గ్రహిస్తే ఒక నమ్మకాన్ని సంఘవరంచేయడం అసాధ్యమని తేల్చింది. విశ్వాసం కేవలం వ్యక్తిగత మైంది దాన్ని మీరు సంస్థాగతం చేయలేరు, చేయరాదు. చేస్తే అది శవనదృశం అవుతుంది. ఘనీభవిస్తుంది. అంతేగాక అది ఒక విభాగమో, ఒక శాఖో, ఒక మతమో అయితీరుతుంది. ఇతరుల నెత్తిమీద రుద్దాల్సి వస్తుంది"

సత్యానికి మార్గం లేదు

TRUTH IS A PATHLESS LAND

1911లో ఆనిబెసెంట్, లెడ్ బీటర్లు కలిసి 'ది ఆరర్ ఆఫ్ ది సార్ ఇన్ ది యాస్ట్' అనే ప్రాగ్నిక్తారా పరిషత్తును స్థాపించారు. పద్మహర్ష కృష్ణమూర్తిని దానికి అధిపతిగా జేశారు. కృష్ణమూర్తి ప్రపంచ బోధకుడు కానున్నాడని చాటి చెప్పడం వారి ఉద్దేశం. కాని కృష్ణమూర్తి పరివర్తనచెందిన తరువాత దానిని రద్దుచేశారు. మిక్కిలి విలువైన ఆస్తులను దాతలకు తిరిగి ఇచ్చివేశారు. అనాడు ఒక మహాప్రసంగం చేశారు. దాని పూర్తి పాఠమిది. ఈనాటికీ సరిపోతుంది.

1929 ఆగష్టు 3వ తేదీ ఆమెన్లో (హాలెండ్) పరిషత్తు వారిక మహాసభ ప్రారంభమైన రెండవరోజు. సభ వాతావరణం ఉద్విగ్నంగావుంది. రాబోయే మార్పుకు అందరూ ఆందోళన చెందుచున్నారు. ఆనిబెసెంట్ కూడా శ్రోతలోవున్నారు. మూడువేలకు పైగా సభ్యులు హాజరయ్యారు. వేలాది డచ్చీజనులు రేడియోలో కృష్ణమూర్తి ప్రసంగం వింటున్నారు.

ఈనాటి ఉదయం మనం తారాపరిషత్తు రద్దుపరచడంగూర్చి చర్చించబోతున్నాము. ఇందుకు చాలామంది ఆహ్వాదపడతారు, మిగిలినవారు విచారపడతారు. కాని ఇది సంతోషించే విషయంకాదు, విచారపడవలసిందీ కాదు. ఎందుకంటే ఇది తప్పదు, వివరిస్తాను

ఈ కథ మీకు జావకం వుండివుంటుంది. ఒక దెయ్యంమూ, తన మిత్రుడూ వీధిలో నడుస్తున్నారు. వాళ్ళముందు ఒక మనిషి వెళ్తున్నాడు. అతడు వొంగి, నేలనుండి ఏదో తీసుకున్నాడు, దానివంక చూశాడు, జేబులో పెట్టుకున్నాడు. 'ఏమిటి అతడేరుకుంది ?' అని మిత్రుడు దెయ్యాన్ని అడిగాడు. 'ఒక సత్యం ముక్కును తీసికున్నాడు' అని దెయ్యం చెప్పింది. 'అయితే, నీకది చెడు అవుతుందికదా !' అన్నాడు మిత్రుడు. 'ఓ, కానేకాదు, దానిపై ఒక సంస్థను నెలకొల్పినిస్తాను' అని దెయ్యం అన్నది. (సంస్థ పుట్టిందంటే సత్యం వుండదని భావం).

సత్యం మారంలేని క్షేత్రం - పంథాలేని ప్రదేశం. నేనలా పరిగణిస్తున్నాను. ఏ మారం ద్వారాగానీ, ఏ మతంద్వారాగానీ, ఏ శాఖద్వారాగానీ సత్యం దరిజేరలేదు. ఇది నా పూర్వదృక్పథం. పూర్తిగా, బేషరతుగా దాన్ని అంటిపెట్టుకొని వున్నాను. సత్యం అవధిలేనిది, కటుబడనిది, ఏ దారి ద్వారా చేరరానిది, అందుచే అది వ్యవసీకృతం కాలేదు. దానికై ఒక ప్రత్యేక మార్గం వట్టి పొమ్మనడానికీ, ఒత్తిడిచేయడానికీ ఎలాంటి సంస్థను నిర్మించరాదు. ఇది ముందు అర్థమయితే, ఒకనమ్మకాన్ని సంఘీకృతం చేయడం ఎంత అసాధ్యమో గమనిస్తారు. నమ్మకం కేవలం వ్యక్తిగతమైంది. దాన్ని మీరు సంసాగతం చేయలేరు, చేయరాదు. అలాచేస్తే విశ్వాసం శవనదృశమవుతుంది, ఘనీభవిస్తుంది, ఒక శాఖగానో, ఒకవిభాగంగానో, ఒక మతంగానో రూపొందుతుంది. ఇతరులపై రుద్దటానికే వనికొస్తుంది. ప్రపంచంలో ప్రతిమనిషీ అలా చెయ్యాలని యత్నిస్తున్నాడు. సత్యాన్ని సంకుచితం చేశారు, బలహీనులకూ, అసంతృప్తిగలవారికీ ఆటగాజేశారు. సత్యాన్ని క్రిందికి లాగరాదు. మనిషే దానికై పైకి ఎగబ్రాకాలి. గిరి శిఖరాన్ని లోయలోకి తేలేవు. శిఖరం చేరాలంటే లోయనుండి వెళ్ళాలి, భయంకరమైన ఏటవాలు కొండగట్లు దాటాలి, నిర్భయంగా నిట్రలెక్కాలి. సత్యంవైపుకు ఎగబ్రాకాలి. దాన్ని కిందిమెట్లకు ఈడ్చరాదు. నీ కొరకు దాన్ని సంఘటితంచేయరాదు. సంస్థల మూలంగానే అభిప్రాయాలంటే ఆసక్తివుంటుంది. ఆయాసక్తిని బయటనుండి మాత్రమే రగిలిస్తాయి. శ్రద్ధ స్వచ్ఛందంగా కలగాలి. అలా కాకుండా, ఒక సంస్థనుండి వుడితే, దానికీ విలువలేదు. సంస్థ ఒక చట్రం, దాంట్లో సభ్యులు అనుకూలంగా ఇమిడిపోతారు. ఇక సత్యానికి పాటుపడరు. వాళ్ళకు కొండపైకి పోవాలని వుండదు. వీలుగా ఒక గూటిని తాము మలుచుకుంటారు. దాంట్లో చేరిపోతారు. లేదా సంస్థే తమను అందులో వుంచేటట్లు చేసుకుంటారు. అదే తమను సత్యానికి చేరవేస్తుందని నడుకుంటారు.

కాబట్టి నా దృక్పథం ప్రకారం తారావరిషత్తును రద్దుచేయడానికి ఇది మొదటికారణం. ఐనప్పటికీ బహుశా మీరు సత్యాన్వేషణచేసే ఇతర సంస్థలు సాపించుకుంటారు. వాటికి చెందిపోతారు. నాకు మాత్రం ఆధ్యాత్మికంగా వుండే ఏ సంస్థకు చెందాలనిలేదు. దయచేసి ఇది గ్రహించండి. కాని ఒక రవాణా సంస్థ, లండన్ తీసికెళ్తుందనుకోండి, దాన్ని వాడుకుంటాను. ఉదాహరణకంటున్నాను. అది పూర్తిగా వేరువిధమైన

సంస్థ, కేవలం యాంత్రికమైంది పోస్ట్ సన్స్ లేక టెలెగ్రాఫ్ సంస్థలాంటిది అలాగే మోటారు బండిని గానీ, పొగవోడను గానీ ఉపయోగించుకుంటాను ఇవన్నీ భౌతిక యంత్రాలు. ఆధ్యాత్మిక స్వభావంతో ఏమాత్రమూ సంబంధం లేనివి. కనుక ఏ సంస్థకూడా మనిషిని ఆధ్యాత్మికతకు కొనిపోలేదని పునరుద్ఘాటిస్తున్నాను.

ఆధ్యాత్మిక ఆశయంతో ఒక సంస్థను స్థాపిస్తే అది గుడిబండవుతుంది, ఒక బలహీనతవుతుంది, ఒక బంధమవుతుంది. అది తప్పనిసరిగా మనిషిని అవిటివాణ్ణి చేస్తుంది. పైగా పెరుగుదలకూ, ప్రత్యేకతకూ అవరోధం కలిగిస్తుంది. ప్రత్యేకత పరిపూర్ణ సత్యం కనుగొనడంలోనే వుంది, అనిబద్ధమైన సత్యం సొంతంగా కనుగొనడంలోనే వుంది. కాబట్టి పరిషత్తును రద్దుచేయడానికి అదొకకారణం, పరిషత్తు అధ్యక్షుడిగా ఆ నిర్ణయానికి వచ్చాను. నన్నెవరూ అందుకు పురికొల్పలేదు.

ఇది ఘనకార్యంకాదు. ఎందుకంటే నాకు అనుచరులు అక్కరలేదు. బుద్ధిపూర్వకంగానే అంటున్నాను. ఒకరిని అనుసరించడం ఆరంభిస్తే, సత్కామసరణం నుండి ఆగిపోతాము. నే చెప్పేదానిపై మీకు శ్రద్ధ వున్నా, లేకపోయినా నేను వట్టించుకొను. ఈ లోకంలో నాకేదో చేయాలనివుంది. ఊగినలూడకుండా, ఏకాగ్రంగా చేయబోతున్నాను. నాకున్నది ఒకే ఒక్కటి, ఆవశ్యకమైంది. మనిషిని విముక్తం చేయడమే. అన్ని పంజరాలనుండి, అన్ని భయాల నుండి మనిషిని విడుదల చేయాలనివుంది. మతాలనూ, కొత్తశాఖలనూ ప్రతిష్టించాలని లేదు కొత్త సిద్ధాంతాలనూ, కొత్త తత్వాలనూ స్థాపించాలనీ లేదు. అయితే నేనెందుకు ఎడతెరపి లేకుండా ప్రవచనలిస్తూ, ప్రపంచం చుట్టి తిరుగుతున్నానని సహజంగా మీరు ప్రశ్నిస్తారు. ఏకారణంవల్ల నేనిది చేస్తున్నానో మీకు చెప్పతాను. ఒక అనుసరణ కావాలనీకాదు, ఒక ప్రత్యేక శిష్యవర్గాన్నాశించీ కాదు. (మానవుల్లో వ్యత్యాసాలు ఎంత హాస్యాస్పదంగానూ, ఎంత అసంబద్ధంగానూ, ఎంత స్వల్పంగానూ వున్నా, వారు తమతోటి వారితో ఎంత భిన్నంగా వుండాలని కోరతారోకదా ! అట్టి అసంబద్ధతను ప్రోత్సహించాలని నాకులేదు. నాకు శిష్యులులేరు, అపొస్తలులులేరు - ఈ భూమ్మీదగానీ, ఆధ్యాత్మిక రాజ్యంలోగానీ.

ధన ప్రలోభంగానీ, సుఖజీవనలాలనగానీ నన్నాకరించడం లేదు. సుఖ జీవితం గడపాలనుకుంటే, ఈ క్యాంపుకు వచ్చేవాడినీకాదు, లేక ఒక శీతల దేశంలోనివసించే వాడినీకాదు. నేను మనసు దాచకుండా మాట్లాడుతున్నాను. ఎందుకంటే ఇది ఇంతటితో, ఇప్పుడే తేలిపోవాలనివుంది. ఏటేటా ఈ పిల్లతనపు చర్చలు నాకక్కరలేదు.

వేలకువేల మంది సభ్యులున్న ఒక సంస్థను ఎత్తివేయడం ఒక ఘనకార్యమని నన్ను కలసిన ఒక వక్రికా విలేఖరి పరిగణించాడు. అతనికి ఇదొక మహాకార్యం, ఎందుకంటే, ఇలా అన్నాడతడు “తర్వాత ఏంచేస్తారు? ఎలాబ్రతుకుతారు? మీకుఆనుచరులుండరు, జనం ఇక మీమాట వినరు” జీవించేవారూ, శాశ్వతత్వం వైపు ఉన్నట్టులైన వారూ అయిదు మంది వున్నా చాలు. అర్థం చేసికోని వారూ, పూర్తివక్ష పాతంతో వుండి పైకి పరిమళించే వారూ, నవ్యత కోరని వారూ, తమ నిష్పలత్వానికి అనుగుణ్యంగా కొత్తదాన్ని మలచుకొని వాడుకొనేవారూ, సంభించి పోయిన జీవులూ వేలాది మంది వున్నా ప్రయోజనం ఏమిటి? నేను ఘూటుగా మాట్లాడితే, దయచేసి అపారం చేసుకోవద్దు, నిర్థయగామాట్లాడడం కాదు. శస్త్ర చికిత్సకని నర్జెన్ వద్దకు వెళ్తే, బాధ కలిగించినా అతడు ఆపరేషన్ చేసేది దయతోనేకదా! కాబట్టి, అదేవిధంగా, నేను సూటిగా మాట్లాడితే, నిజంగా ప్రేమ లేకకాదు - తద్బద్ధంగానే.

నేను చెప్పినట్లు, నాకు ఒకే వుద్దేశముంది : మనిషిని స్వేచ్ఛావంతుణ్ణి చేయడం, స్వాతంత్ర్యం వైపుకు ప్రేరేపించడం, అన్ని పరిమితులూ బ్రద్దలుచేయడానికి సహాయ పడడం, ఎందుకంటే, అది మాత్రమే అతనికి శాశ్వత సౌఖ్యాన్నిస్తుంది, తన పట్ల అనిబద్ధమైన ఎరుక నిస్తుంది.

నేను స్వేచ్ఛగా, కట్టుబడకుండా, పరిపూర్ణంగా వున్నాను గనుక - పాక్షికంగా, సాపేక్షికంగా గాక, శాశ్వతమైన పూర్ణ సత్యంగా - నన్ను అర్థం చేసికోవాలని అపేక్షించేవారు స్వతంత్రులు కావాలని కోరుతున్నాను. నన్ను అనుసరించమనిగానీ ఒక మతమో, ఒక శాఖో అయ్యే గుహను నా నుండి తయారు చేయమని గానీ కాదు. కాక పోతే, వాళ్ళు అన్ని భయాల్నుండి విముక్తి చెందాలి - అనగా మతభయం నుండి, రక్షణ భయం నుండి, ఆధ్యాత్మిక భయం నుండి, ప్రేమ భయంనుండి, మరణ భయం నుండి, చివరికి జీవిత భయం నుండి కూడా విముక్తి చెందాలి. కళాకారుడు

ఒక చిత్రం వేస్తున్నట్లు నేనిలా చేస్తున్నాను ఎలాగంటే, అతడు ఆ చిత్రంలో ఆనందం అనుభవిస్తాడు, అందులో అతని స్వీయ ప్రకటన, స్వీయమహిమ, స్వీయ సంక్షేమం వున్నాయి. అలాగే నేనూ చేస్తున్నాను, ఎవరినుండీ ఏమీ ఆశించి కాదు

మీరు అధికారానికి అలవాటు పడ్డారు, లేక అధికార వాతావరణానికి అలవాటుపడ్డారు. అది ఆధ్యాత్మికతకు దారి తీస్తుందని తలస్తున్నారు. ఇతరుడు తనఅసాధారణ శక్తుల ద్వారా - మహిమ ద్వారా - సౌఖ్యమను శాశ్వత స్వేచ్ఛారాజ్యానికి రవాణా చేస్తాడని యోచిస్తున్నారు, ఆశిస్తున్నారు. డీపితం పట్ల మీ దృక్పథమంతా, ఆ అధికారం మీద ఆధారపడింది.

నే చెప్పింది ఇప్పటికీ మూడేళ్ల నుండి విన్నారు, ఏ బహు కొద్ది మందిలోనోతప్ప, మిగతా వారిలో ఏమార్పురాలేదు నే చెప్తున్నది ఇప్పుడు విశ్లేషించండి, విమర్శించండి, తద్వారా సంపూర్ణంగా, సమూలంగా అర్థం చేసుకోవచ్చు. ఆధ్యాత్మికతకు దారి తీసేందుకు అధికారానికి ఎదురు చూసినపుడు, ఆ అధికారంచుట్టూ మీరు ఒక సంఘాన్ని యాంత్రికంగా నిర్మాణం చేయడానికి బద్ధులైపోతారు. ఆధ్యాత్మికతకు దారి తీస్తుందని, ఈ అధికారానికి నహాయ పడడానికి చేసే సంఘ నిర్మాణం ద్వారానే ఒక గూటిలో చిక్కుకు పోతారు

నేను నిర్మొగమాటంగా మాట్లాడితే, - నేనలాగే చేస్తా, దయచేసి గుర్తుంచుకోండి - అధికారస్థం వల్ల కాదు, క్రూరత్వం వల్ల కాదు, నా ఉద్దేశ పుటభినివేశం వల్ల కాదు, మరెందు కంటే నే చెప్పేది మీరు అర్థం చేసికోవాలని మాత్రమే. ఆకారణం వల్లనే మీరిక్కడున్నారు, నా దృక్పథం స్పష్టంగా, నిర్ణయాత్మకంగా వివరించక పోతే కాలం వృధా చేయడ మవుతుంది

ఈ సంఘటన నిమిత్తం, ప్రపంచ ప్రబోధకుని రాక నిమిత్తం వద్దెనిమిదేళ్ల నుంచి తయారవు తున్నారు, వద్దెనిమిదేండ్ల పాటు సమీకృత మయ్యారు. మీహృదయాలకూ మనస్సులకూ సూతసోత్సాహం ఇచ్చే వాడి కొరకూ, మీ మొత్తంజీవితం పరివర్తన చేసే వాడికొరకూ, సూతన అవగాహన ఇచ్చే వాడికొరకూ, సూతనప్రోత్సాహం ఇచ్చే వాడికొరకూ,

ఆ నమ్మకం ఏం మార్పు తెచ్చిందో కనుగొనండి. బాడ్టీలు ధరించడంలో వుండే పైపై మార్పు కాదు, అది స్వల్పం, అనబద్ధం. ఆ నమ్మకం ఏవిధంగా నైనా జీవితంలో అనవసర విషయాలను తుడిచేసిందేమో చూడండి. తీర్పుచెప్పడానికి అదొక్కటే మార్గం మీరు మరింత స్వేచ్ఛనూ, ఘనతనూ పొందారేమో చూడండి. అసత్యంపై నిలిచిన సంఘాన్నెదుర్కోగలిగారా? అనవసరమైన వాటిపై ఆధారపడ ప్రతి సమాజానికి మీరంటే ప్రమాదకరంగావుందా లేదా? తారా పరిషత్ సభ్యులుగా మీరేమైనా వేరుగా వున్నారేమోచూసుకోండి.

ముందు చెప్పినట్లు, మీరు నా గురించి వద్దెనిమిదేండ్ల నుండి తయారవుతున్నారు. నేను ప్రపంచ బోధకుడనయ్యానో, కాలేదో అనే విషయంలో మీనమ్మకంతో నాకు వనిలేదు. అది అప్రధానం కృష్ణమూర్తి ప్రపంచ బోధకుడని మీరు తారా పరిషత్తుకు చెందిన వారుగా పాక్షికంగానో, పూర్తిగానో సానుభూతి, శక్తి అందించారు. నిజంగా అన్వేషించిన వారు పూర్తిగానూ, అర్థ సత్యాలతో తృప్తిపడ్డవారు పాక్షికంగానూ సానుభూతి చూపారు.

మీరు వద్దెనిమిదేళ్లనుండి తయారవుతున్నారు, అర్థంచేసికొనే మార్గంలో ఎన్ని కష్టాలున్నాయో, ఎన్ని సంకీర్ణాలు, ఎన్ని స్వల్ప విషయాలున్నాయో చూడండి. మీ పాక్షికతలు, మీ భయాలు, మీ అధికారాలు, మీ చర్చీలు-కొత్తవి పాతవి - ఇవన్నీ అవగాహనకు అవరోధమని నే పరిగణిస్తున్నాను. ఇంతకంటే నన్ను నేను స్పష్టతరం చేసుకోలేను. నాతో అంగీకరించమని మిమ్ముకోరడంలేదు. నన్ను అనుసరించమనీకోరడంలేదు. నేచెప్పేది అర్థంచేసికోమనికోరుతున్నాను.

ఈ అవగాహన అవసరం; ఎందుకంటే, మీ నమ్మకం మిమ్ముల్ని మార్చకపోగా, సంక్లిష్ట పరిచింది, ఉన్నవి ఉన్నట్లుగా చూడడానికి మీరు సమృద్ధిపడలేదు. మీ దేవుళ్లు మీకు కావాలి. పాతదేవుళ్లకు బదులు కొత్తదేవుళ్లు, పాత మతాలకు బదులు కొత్త మతాలు, పాతరూపాలకు బదులు కొత్తరూపాలు - అన్నీ ఒకేరకంగా విలువలేనివే, అన్నీ అవరోధాలే, అన్నీ పరిమితులే, అన్నీ బోసులే. మీకు పాత ఆధ్యాత్మిక గొప్పలకు బదులు కొత్త ఆధ్యాత్మిక గొప్పలున్నాయి, పాత ఆరాధనలకు బదులు కొత్త ఆరాధనలున్నాయి. మీ ఆధ్యాత్మికత నిమిత్తం మీరందరూ

మరెవరిమీదో ఆధారపడుతున్నారు. మీ సౌఖ్యం నిమిత్తమూ, మీ సిద్ధినిమిత్తమూ పరులపై ఆధారపడుతున్నారు. పద్దెనిమిదేండ్లనుండి మీరు నా గురించి తయారవుతున్నారు; అయినా ఇవన్నీ అనవసరమనీ వీటన్నిటినీ ప్రక్కనపెట్టాలనీ, చెప్పినా మీరు వినడంలేదు. వెలుగుపొందడానికీ, మహిమకొరకూ, పవిత్రీకరణకొరకూ, ఆత్మనీతి తప్పకుండా వుండేందుకూ, తమలోకి తాము అవలోకించాలని చెప్పినప్పటికీ మీలో ఒక్కరూ అలా చేయడాని కిష్టపడడం లేదు. కొద్దిమంది వుండొచ్చు, చాలా తక్కువమంది, మరి తక్కువమంది

ఇంకా సంఘనిర్మాణమెందుకు ?

మూర్తి భవించిన సత్యమైన నన్ను అబద్ధీ కులు, వంచకులు అనుసరించుటెందుకు ? దయచేసి గుర్తుంచుకోండి, నేనేదో కఠినంగా, నిర్దయగా చెప్పడంలేదు మనమొక పరిస్థితికివచ్చాం, ఆస్థితిలో ఉన్నవి ఉన్నట్లుగా చూడాల్సిన అగత్యముంది నేను రాజీవడననిగత సంవత్సరం చెప్పాను అప్పుడు నా మాట విన్నవారు చాలా తక్కువమంది ఈ సంవత్సరం పూర్తిగా విస్పష్టం చేశాను. ప్రపంచమంతటా ఎన్నివేలమంది - పరివత్ సభ్యులు - నా కొరకు పద్దెనిమిదేండ్లనుండి పాటుపడుతున్నారో నాకు తెలియదు ఇప్పటికీ నే చెప్పేది వాళ్ళు అనిబద్ధంగా, సంపూర్ణంగా వినడానికి ఇష్టపడడంలేదు.

కాబట్టి ఇంకా సంఘమెందుకు ?

నేను ముందు చెప్పినట్లు, మానవులు బేషరతుగా స్వేచ్ఛ పొందేటట్లుచేయడమే నా వృద్ధేశం ఎందుకంటే - ఆత్మ - ఆవినీతిమయం కాకుండడమే ఆధ్యాత్మికత యని నొక్కిచెప్పుతున్నాను; అది శాశ్వతమూ, హేతుప్రేమల మధ్య సామరస్యమూన్నూ ఇది సంపూర్ణమైన, అనిబద్ధమైన సత్యం. అదేజీవితం. కాబట్టి నిర్మలాకాశంలోని విహంగంలాగ సంతోషిస్తూ మానవుడు స్వేచ్ఛనొందాలని నేకోరుతున్నాను. భారరహితంగా, స్వతంత్రంగా, ఆ స్వేచ్ఛలో తన్మయత్వం చెందాలి. నా గురించి మీరు పద్దెనిమిదేండ్ల నుండి తయారవుతున్నారు, నేను ఇప్పుడు వీటన్నిటినీ నుండి, మీ సంక్లిష్టతల నుండి, మీ బంధాల నుండి స్వేచ్ఛ పొందమని చెప్తున్నాను. దీన్నిమిత్తం

మీకు ఆధ్యాత్మిక విశ్వాసంపై ఆధారపడ సంస్థ అవసరం లేదు. ప్రపంచంలో స్వల్ప విషయాలనువదలి అర్థం చేసికొని, పోరాడే ఐదుగురు లేక పది మందికి ఒక సంస్థ ఎందుకు ? ఇక సత్యం కనుగొనే నిమిత్తం బలహీనులకు సాయపడడానికి సంఘమే వుండక్కరలేదు, ఎందుకంటే సత్యం ప్రతివానిలోనూ వుంది, అది దూరంగానూ లేదు దగ్గరిగానూ లేదు, అది నిత్యం.

సంస్థలు మిమ్ము స్వతంత్రులను జేయ లేవు బయటి నుండి ఏ మనిషి స్వేచ్ఛనొసగలేదు; సంఘటిత ఆరాధన గానీ, ఒక సమన్విత జేసికొనే ఆత్మాహుతి గానీ స్వేచ్ఛ నివ్వలేదు, ఒక సంస్థగా మీరు నిర్మాణం కావడంగానీ, ఆయా వసులోమీరు మునిగి పోవడంగానీ, మిమ్ము స్వతంత్రులను జేయలేవు. అక్షరాలు రాయడానికి టైపురైటరు వాడతారు, కాని దాన్ని ఒక పీఠం మీద పెట్టి, పూజించరు. అయితే సంస్థలు మీ ముఖ్య అవసరాలయినపుడు, మీరదే చేస్తున్నారు. "సంస్థలో ఎంత మంది సభ్యులున్నారు?" ఇది పత్రికా విలేకరులందరూ నన్నడిగేమొదటి ప్రశ్న. "మీకెందరు అనుచరులున్నారు ? వాళ్ళ సంఖ్యను బట్టి, మీరు చెప్పేది నిజమో, అబద్ధమో తీర్మానిస్తాము" - అంటారు. ఎందరున్నారోనాకు తెలియదు. దాంతో నాకు నిమిత్తం లేదు. నేను ముందుగా చెప్పినట్లు, స్వేచ్ఛ పొందిన మనిషి ఒక్కడున్నా, అంతే చాలు.

ఇకపోతే, సౌఖ్య సామ్రాజ్యపు తాళపు చెవి ఏకొందరి చేతుల్లోనో వుందని మీ అభిప్రాయం. నిజానికది ఎవరి చేతిలోనూ లేదు. దాన్ని చేజిక్కించుకోడానికి ఎవరికీ అధికారం లేదు. ఆ తాళము నీ సొంత ఆత్మే, నీ అంతరంగమే. దానిపెరుగుదలలోనూ, దాని పవిత్రీకరణంలోనూ, అది అవినీతిమయం కాకుండడంలోనూ మాత్రమే నిత్య సామ్రాజ్యం ఉంది.

కాబట్టి బయటి సహాయానికి ఎదురు చూస్తూ, మీహాయికి-సౌఖ్యానికి-బలానికి ఇతరులపై ఆధార పడుతూ మీరు కట్టిన నిర్మాణం మొత్తమూ ఎంత అనంబద్ధమైందో మీకే తెలుస్తుంది. వీటిని మీ అంతరాత్మలో మాత్రమే చూడ గలరు. కాబట్టి ఇంకా సంఘమెందుకు ?

మీరెంత పురోభివృద్ధి చెందారో, మీ ఆధ్యాత్మిక సాయి ఏమిటో మీరు ఇతరులచేత చెప్పించుకోడానికి అలవాటు పడ్డారు. ఇది ఎంత పిల్లతనం ! నీవు లోపల అందంగా వున్నదీ, అసహ్యంగా వున్నదీ నీవు

తప్ప ఎవరు చెప్ప గలరు ? నీవు అవినీతిమయం కాలేదని నీవు తప్ప ఎవరు చెప్ప గలరు ? ఈ విషయాల్లోమీకు పట్టుదల లేదు.

కాబట్టి ఇంకా సంస్థ ఎందుకు ?

అర్థం చేసికోడానికి నిజంగా కోరేవారూ, ఆది తుదిలేని శాశ్వతమైనదాన్ని కనుగోడానికి చూసేవారూ మరింత బలంతో కలిసి నడుస్తారు. వాళ్ళు అనవసరమైన వాటికీ, అసత్యాలకూ, నీడలకూ వక్కలో బల్లెంగా ఉంటారు, అర్థం చేసుకొన్న వారు ఏకాగ్రత వహిస్తారు, అగ్నిజ్వాలలవుతారు. మనంఅలాంటి సముదాయాన్ని సృష్టించాలి. అదే నా ఆశయం ! ఆత్మావగాహనతో యదార్థ మైత్రి వుంటుంది. అది మీకు తెలిసినట్లు లేదు యదార్థమైత్రి వల్ల ప్రతివారి నుండి నిజమైన సహకారం వుంటుంది. ఇది అధికారం వల్ల, రక్షణ వల్ల, ఆత్మాహుతి వల్ల కలిగేది కాదు. మీరు నిజంగా అర్థం చేసికోవడం వల్ల శాశ్వతమైన దానిలో జీవింప నమర్చులవుతారు. ఇది అన్ని ఆహ్లాదాలకూ, అన్ని త్యాగాలకు మించిన గొప్ప విషయం.

కాబట్టి ఇవీ ముఖ్య కారణాలు,

రెండేళ్ళు జాగ్రత్తగా తరచి చూసి, ఈ నిర్ణయానికి వచ్చాను. ఇది క్షణిక ప్రేరణ వల్ల కాదు. ఇలా చేయమని నన్నెవరూ ఒత్తిడి చేయలేదు. అలాంటివిషయాల్లో నన్నెవరూ ఒత్తిడి చేయరు. దీన్ని గురించి నేను రెండేళ్ల నుండి నిదానంగా, జాగ్రత్తగా, ఓపిగ్గా ఆలోచిస్తువున్నాను. కనుక పరిషత్తును రద్దుచేయడానికి, దానికధ్యక్షుణ్ణి కావడం వల్ల, ఇప్పుడు నిరయం గైకొన్నాను. మీరు వేరే సంఘాలు పెట్టుకో వచ్చు, మరొకరకై నిర్వహించ వచ్చు. దాంతో నాకు ఎలాంటి నిమిత్తమూ లేదు. కొత్త గూళ్ళు నిర్మించడంతోనూ, ఆ గూళ్ళకు కొత్త అలంకరణలు చేయడంతోనూ నాకు నిమిత్తం లేదు. మనిషిని సంపూర్ణంగా, బేషరతుగా స్వేచ్ఛతో విడుదల చేయటమే నా ఏకైక లక్ష్యం.

తనతో తాను

(ఒక పరిశీలన)

ఈర్ష్య వుంటే ప్రేమ వుండదు. ఇది గ్రహించాను. బంధమున్నప్పుడు ప్రేమ నిలువజాలదు. ఇదీ తెలిసింది. ఈర్ష్య, బంధమూ లేకుండా నేను స్వతంత్రంగా వుండగలనా? నాకిది సాధ్యమా?

నేను ప్రేమించడంలేదని తెలుసు. ఇది వాస్తవం. కాబట్టి నన్ను నేను మోసగించుకోవాలని లేదు. ప్రేమిస్తున్నట్లుగా నా భార్య వద్ద నటించాలనేలేదు నిజంగా ప్రేమంటే ఏమిటో నాకు తెలియదు. ఈర్ష్యతో వున్నానని మాత్రం తెలుసు. మహాఘోరంగా ఆమె బంధంలో పడ్డాననీ తెలుసు. బంధంలో భయం, ఈర్ష్య, ఆదుర్దా, పరాధీన భావం, వున్నాయని కూడ తెలుసు. ఆధారపడడంనాకిష్టంలేదు. కాని ఒంటరి కావడంవల్ల ఆధారపడుతున్నాను. ఆఫీసులోనో, కర్మాగారంలోనో మగిపోయి ఇంటికి వస్తాను. ఏమీ తోచదు, నా నుండి నేనుఎలా తప్పించుకోవాలా అని చూస్తాను. అప్పుడు నాకు తోడు, నీడ, ఊరట కావాలనిపిస్తుంది దాంతో బంధం ఏర్పడుతుంది. ఈ బంధం నుండి విడుదల పొందడం ఎలా అని నన్ను నేను ప్రశ్నించుకుంటున్నాను. ఇది (భార్యా బంధం) ఒక ఉదాహరణ మాత్రమే.

మొదట ఈ ప్రశ్నే ఇబ్బందిగా వుంది. అందుకని ఈ ప్రశ్న నుండి పారిపోతే సరిపోలా అనిపిస్తుంది. నాకూ నా భార్యకూ మధ్య ఎలా జరుగుతున్నదో తెలియదు. నిజంగా నేనామె లంపటం నుండి తొలిగినప్పుడు మా సంబంధంలో మార్పు రావచ్చును. ఆమెకు నాపై తాపత్రయం వుండొచ్చు, నే నామెపై గానీ ఇతర స్త్రీలపైగానీ తాపత్రయం పడకపోవచ్చు. కాని నేను పరిశోధించబోతున్నాను. కాబట్టి అన్ని బంధాల నుండి పూర్తిగా తొలిగినప్పుడు ఏ పర్యవసానం జరుగుతుందని ఊహించుకొంటున్నానో, దాన్నుంచి నేను పారిపోను.

ప్రేమంటే ఏమిటో నాకు తెలియదు. కాని భార్యాబంధమంటే ఈర్ష్య, స్వాధీనం, భయం, ఆదుర్దా అని బాగా స్పష్టంగా, భాయంగా, నిస్సందేహంగా తెలుస్తోంది అన్నింటి నుండి నాకు స్వేచ్ఛ కావాలి. అందుకు పరిశోధన ప్రారంభించాను. అప్పుడొక పదతికి ఎదురుచూశాను. ఒక విధానంలో చిక్కుకుపోయాను. ఒకగురువు “నేవు బంధవిముక్తుడవు

కావడానికి నేను సాయపడతాను ఇలా, ఇలాచెయ్యి. అలా, ఇలా అభ్యాసం చెయ్యి” అంటాడు. స్వేచ్ఛ యొక్క ప్రాముఖ్యం తెలుసు కాబట్టి గురువు చెప్పింది అంగీకరిస్తాను. పైగా చెప్పింది చేస్తే, ప్రతిఫలం వుంటుందని అతడు వాగ్దానం చేస్తున్నాడు ఆ విధంగా నేను ప్రతిఫలం కొరకు ఎదురుచూస్తున్నాను. ఇది శుద్ధబుద్ధిహీనతగా తోస్తుంది. స్వేచ్ఛగా వుండాలనే కోరికతో ఒక ప్రతిఫలాపేక్షలో తగుల్కొంటున్నాను.

బంధంలో పడాలని లేక పోయినా, ఏ వ్యక్తే, ఏ పుస్తకమో, ఏ విధానమో బంధవిముక్తి అనే బహుమతి ప్రధాన వాగ్దానం చేయడంవల్ల, నేను దానికి బందీనై పోతున్నాను. కాబట్టి బహుమతిమరో బంధమయింది “చూడు నేనేం జేశానో, జాగ్రత్తగా వుండు, ఆ బోనులో చిక్కుకోవద్దు” అని నన్ను నేను హెచ్చరించుకొన్నాను. స్త్రీగాని, విధానంగాని, పుద్గేశంగాని-ఏదైనా బంధమే. ఇప్పుడు నేను చాలా మెలకువగా వున్నాను. ఎందుకంటే నేను కొంతనేర్చుకున్నాను అనగా, ఒక బంధానికి బదులు మరో బంధంలో పడకుండా వుండడం.

“బంధ విముక్తుణ్ణి కావడానికి నేనేం చెయ్యాలి? అని నన్ను నేను అడుగుతున్నాను. బంధవిముక్తి కోరడంలో నా ఉద్దేశమేమిటి? బంధం, భయంవగైరాలు లేని సితి సాధించాలని కాంక్షించడంకాదా? ఆ ఉద్దేశం ఒక మారాన్ని సోపించినీ, ఆ మార్గం నా స్వేచ్ఛను నిర్దేశిస్తోందనీ తృప్తిలో గ్రహించాను. ఒక పుద్గేశం నాకెందుకుంది? ఉద్దేశమంటే ఏమిటి? ఉద్దేశమంటే ఏదో సాధించాలనే ఒక ఆకాంక్ష లేక ఒక కోరిక.

నేను ఒక ఉద్దేశానికి బద్ధుడనైపోయానని అనిపిస్తోంది. నా భార్య, (భార్యబంధం తొలిగించుకోవాలనే) నా అభిప్రాయం, (దానికి గురువు చెప్పిన) విధానం మాత్రమేగాక నా ఉద్దేశం కూడా బంధమయింది. కాబట్టి, (తీరా చూస్తే) నిరంతరమూ నేను బంధమనే కార్యరంగంలోనే వనిచేస్తున్నాను-అంటే నా భార్య, ఆ పద్ధతి, ముందేదో సాధించాలనే పుద్గేశం. వీటన్నింటికీ నేను బద్ధుడనయ్యాను. ఇది మహా సంక్లిష్టంగా వుండడం గ్రహించాను. బంధం నుండి స్వేచ్ఛపొందాలంటే, ఇంత గొడవవుందని నాకు ముందు తెలియలేదు. ఒక పటంలో ప్రధాన మార్గాలూ, పక్కదారులూ, గ్రామాలూ కనపడుతున్నంత స్పష్టంగా ఇప్పుడిది చూస్తున్నాను. చాలా స్పష్టంగా చూస్తున్నాను. “ఇక, నా భార్యతో వున్న మహాబంధం నుండి, రానున్నదనుకొనే బహుమానం

నుండీ, నా ఉద్దేశం నుండీ విడుదల కావడంసాధ్యమా?" అని మళ్ళీ ప్రశ్నించుకొంటున్నాను. అసలు వీటన్నిటితో ఎందుకు బంధం పెట్టుకున్నాను? నాలో నాకు కొరత ఉండడం వలనా? నేను మరీ ఏకాకిని కావడం వలనా? కాగా, మానసికంగా దూరంకావడం నుండి తప్పించుకోజూచి ఒకస్త్రీవైపుకో, అభిప్రాయానికీ, వృద్ధేశానికో తలవొగ్గడం వలనా? దేన్నో ఒకదాన్ని తప్పకుండా పట్టుకోవలసిందేనా! అలాగే కనిపిస్తుంది. నేను ఒంటరివాడిని, అంచేత అసాధారణమైన ఏకాకిత్వపు సంవేదన నుండి ఏదో ఒకబంధం ద్వారా తప్పించుకొంటున్నాను.

కాబట్టి నేను ఒంటరినెందుకు అయ్యానో అర్థం చేసుకోవాలని శ్రద్ధ కలిగింది, ఎందుకంటే ఒంటరితనమే బంధం తెచ్చిపెడుతున్నదని తెలుస్తోంది. ఏదో ఒక బంధం ద్వారా తప్పించుకోమని ఒంటరితనమే నన్ను ఒత్తిడి చేస్తోంది. ఒంటరిగానున్నంతకాలం పర్యవసానమింతే ఒంటరిగా వుండడమంటే అర్థమేమిటి? అదిఎలా సంభవిస్తుంది? అది స్వతస్సిద్ధమా? వారసత్వమా? అది నా దైనందిన కార్యకలాపం వల వచ్చేదా? అది సహజాతమైనా వారసత్వమైన నా ప్రాప్తంలో భాగమే,నిందించ తగను. కాని అలా నేను అంగీకరించడంలేదు. ప్రశ్నిస్తున్నా, ప్రశ్నతో వుంటున్నా. నేను గమనిస్తూవున్నాను. తెలివితేటల్తో కూడిన సమాధానానికి ప్రయత్నించడంలేదు. ఒంటరితనం ఏంచెయ్యాలో, లేక అదేమిటో నేను దానికి చెప్పాలని యత్నించడంలేదు.అదే నాకు చెప్పాలని వేచి చూస్తున్నాను. తన నిజస్వరూపం తానే బయటపెట్టేందుకు ఒంటరితనంపై ఒక నిఘా వుంది. నేను పారిపోయినా,భయపడినా, నిరోధించినా తన నిజస్వరూపం ప్రదర్శన చేయదు. అందుకనిగమనిస్తున్నాను. ఏ ఆలోచనా ఙోక్యం చేసికోకుండేందుకు గాను గమనిస్తున్నాను. ఆలోచన ప్రవేశించేదాని కన్నా, గమనించడం మిక్కిలి ముఖ్యం. ఒంటరితనాన్ని పరిశీలించడంలోనే నాశక్తి అంతా మునిగివున్నదికాబట్టి ఆలోచన రానేరాదు. మనసుకు ఇది సవాలు, అది సమాధానం చెప్పాలి. సవాలు వల్ల అది సంక్షోభంలో పడింది. సంక్షోభంలో గొప్ప శక్తి విడుదల అవుతుంది. ఆ శక్తికి ఆలోచన అంతరాయం వుండదు. ఇది ఒక సవాలు. దీనికి జవాబు దొరికి తీరాలి.

విషయాలూ రాస్తారు. అనలు ప్రేమనేది వుందా? ఇదీ నా పళ్లు. ఈర్ష్య, ద్వేషం, భయం వున్నప్పుడు ప్రేమ లేదు. ఇది సుస్పృష్టం. ఇక నాకు ప్రేమతో ప్రమేయం లేదు. నా ప్రమేయం, 'వున్నదేమిటో', దాంతోనే-అంటే నా భయం, నా బంధం. బంధంలో ఎందుకు పడ్డాను? నిరాసతో ఒంటరికావడంవల్లా, దూరం కావడంవల్లా. ఇది ఒక కారణం. ఇది పూర్తి కారణం కాకపోవచ్చు. పెద్దై న కొద్దీ పెద్దగా దూరమౌతున్నాను. కాబట్టి, గమనిస్తున్నాను. దాన్ని కనుగొనడం నాకొక నవాలు. ఇది నవాలు కాబట్టి. స్పందించడానికి శక్తి అంతా వుంది. అది సామాన్యం. ఏ వివత్తో, ఒక ప్రమాదమో, అదేదైనా సరే వుంటే, అది ఒక నవాలు. దాన్నెదుర్కోడానికి నాకు శక్తి వుంది. ఈ శక్తి నాకెలా వస్తుంది?" అని నేనడగక్కర్లేదు ఇంటికి నిప్పంటుకొన్నప్పుడు, కదిలిపోడానికి నాకు శక్తి వుంది, అసాధారణమైన శక్తి. "సరే, ఈ శక్తి నాకు రానీ" అని చెప్పి, వెనక కూర్చోను, వేచిచూడను, ఆ లోపుగా ఇల్లు మొత్తం కాలిపోతుంది.

కాబట్టి ఈ ప్రశ్నకు బదులు చెప్పడానికి గొప్ప శక్తి వుంది. ఈ ఒంటరితనం ఎందుకుంది? వారసత్వంగా, సహజాతంగా వుండే భావాలు, పూవాలు, సిదాంతాలు తోసివేశాను. నాకవి అరంలేనివి. ఒంటరితనమే 'ఉన్నట్టిది' పైపైనగానీ, గాఢంగాగానీ ప్రతిమనిషి, ఎరుక వహిస్తే మాత్రం, అనుభవించే ఈ ఒంటరితనం ఎందుకువుంది? ఎందుకొస్తుంది? మనసేదో చేస్తుండడంవల్ల ఇది వస్తోందా? సహజానికి వారసత్వానికి సంబంధించిన సిదాంతాలు కాదన్నాను. ఇకపోతే, నేనడిగే దేమంటే మనసే (మెదడే) తెచ్చి పెట్టిందా ఈ ఒంటరితనాన్ని, ఈ దూరంకావడం మొత్తాన్ని? ఆలోచనా గమనమే ఇలా చేస్తోందా? నా దైనందిన జీవితంలో ఆలోచనే దూరమైపోయే భావాన్ని సృజిస్తోందా? ఆఫీసులో నన్ను నేను దూరం చేసికొంటున్నాను, ఎందుకంటే, పైమెట్టు కార్యనిర్వాహకుణ్ణి కావాలని వుంది కాబట్టి. అలా ఆలోచనే తనను దూరం చేసికొంటూ నిరంతరం పనిచేస్తోంది. ఆలోచన ఎల్లప్పుడూ తనను శ్రేష్టతరం చేసికోడానికి పనిచేస్తుందని తెలుస్తోంది. అంటే మనస్సు దానికది ఈ దూరస్థితి (ISOLATION) వైపుకు నడుస్తోంది.

ఇహ ఇప్పుడు నమస్కేమంటే, ఆలోచన ఇలా ఎందుకు చేస్తోంది? దానికే అది పనిచేయడం ఆలోచన స్వభావమా? దూరంకావడం కలిగించేది ఆలోచన స్వభావమా? చదువు ఈ దూరంకావడం తెచ్చిపెడుతుంది, చదువు నాకొక వృత్తి కల్పిస్తోంది, ప్రత్యేకతనిస్తోంది, కాబట్టి

దూరంకావడం కలిగిస్తోంది. (దాన్నికాపాడుకోటానికి దూరమైపోతున్నాము) ఆలోచన ముక్కలు చేసిందిగా, పరిమితిగా,కాలబద్ధంగా వుంటూ దూరంకావడం కలిగిస్తోంది. ఆ పరిమితిలో తనకు భద్రతవుందంటోంది.

"నా జీవితంలో ఒక ప్రత్యేక వృత్తి వుంది, నేను ఆచార్యుడను, నే నెంతో క్షేమంగా వున్నాను అంటుంది. (అంటే భద్రతనిస్తుందన్న ఈ ప్రత్యేక వృత్తి మనిషి నుండి మనిషిని దూరం చేస్తుంది, ఒంటరితనం కలిగిస్తుంది.) అందుకని, ఆలోచన ఇలాఎందుకు చేస్తోంది అని నాకు వట్టింది. అలా చేయడం దాని స్వభావంలోనేవుందా? ఆలోచన ఏం చేసినా పరిమితమైతీరాలి.

ఇప్పుడు సమస్య ఇలా వచ్చింది. తానేమి చేసినా పరిమితమనీ, చిన్నాభిన్నమనీ,కాబట్టి దూరం చేస్తుందనీ ఆలోచన తెలిసికోగలదా? ఏం చేసినా అంతేననిగ్రహించగలదా? ఇది చాలా ప్రధానాంశం ఆలోచన, తన అవధులను తానే గ్రహించుకోగలదా? లేక అది పరిమితమని నేను దాంతో చెపుతున్నానా? అర్థంచేసికోడానికి ఇది చాలా ముఖ్యమనిపిస్తున్నది, విషయానికిదేనిజంగా సారభూతమైంది. ఆలోచన పరిమితమని దానికది తెలుసుకొంటే, ప్రతిఘటనగానీ, ఘర్షణగానీ లేదు. "అంతేకదానేను" అనుకొంటుంది. కాని అది పరిమితమైందని నేను దానికి చెపుతున్నట్లయితే, అప్పుడు ఆ పరిమితి నుండి వేరౌతాను. అప్పుడుఆ పరిమితిని అతిక్రమించడానికి సతమతమౌతాను. ,అంచేత అక్కడ ఘర్షణ, హింస తప్ప ప్రేమ వుండదు.

నేనిప్పుడు కనుగొనాల్సింది ఆలోచన పరిమితమని తనకు తాను తెలుసుకొంటున్నదా? ఇది నాకు సవాలు. సవాలుదురైంది గనుక నాలో గొప్ప శక్తి ఉత్పన్నమౌతుంది. మరో విధంగా అందాము. ❖తానే తనలోని

❖ వివరణ . చిత్తమూ, చిత్తంలోని విషయమూ ఒక్కటేనని చిత్తానికి తెలుసా అని.మనసులో ఉన్న సరుకు తానే మనసు తయారయిందని మనసు తెలుసుకొంటున్నదా, లేక 'నేను' అనేది మనసుకు వేరుగా వుండి బలవంతంగా మనసుకు తెలియజేస్తున్నదా? మనసు తనకు తానే తెలిసికోవడం సరళం సహజమని ఇందలిభావం. అంటే ఆలోచన వేరు, నేను వేరు అనుకో గూడదని తెలుస్తోంది.

నరుకని చేతనత్వానికి తెలుసా? లేక “చైతన్యమే దాని విషయం, ఆ విషయంలో చైతన్యం తయారయింది” అని ఎవరో చెప్పితే విన్నానా? కాబట్టి “అవును, అది అంతే” అంటున్నానా? ఈ రెంటికీ వ్యత్యాసం చూస్తున్నారా? ఆలోచన సృష్టించినరెండోదాన్ని ‘నేను’ అనేది తెచ్చిపెట్టేది. ఆలోచన మీద నేనేదైనా రుద్దితే ఘర్షణేర్పడుతుంది. ఒక నిరంకుశప్రభుత్వం ఒకరిపై తెచ్చిపెట్టినట్లుంటుంది అయితే ఇక్కడ ఆ ప్రభుత్వం నేను సృష్టించుకొన్నదే.

కాబట్టి మళ్ళీ ప్రశ్నించుకుంటున్నాను. ఆలోచన తన పరిమితులను గ్రహించిందా? లేక తాను అసాధారణమైందనీ, ఘనమైందనీ, దివ్యమైందనీ నటిస్తోందా? ఇది అర్థరహితం, ఎందుకంటే ఆలోచన జ్ఞాపకం మీద ఆధారపడింది. ఈ అంశం స్పష్టం కావాలని చూస్తున్నాను, ఆలోచనపరిమితమని చెప్తూ దానిపై రుద్దే బయటి ప్రభావమేదీ లేదనేది స్పష్టం కావాలి. అప్పుడు ఒత్తిడిలేని కారణాన ఘర్షణ లేదు. అది పరిమితమని సరళంగా గ్రహిస్తోంది ఆరాధన నిమిత్తం ఐరోపా అంతటా అద్భుతమైన క్రైస్తవాలయాలు ఆలోచన నిర్మించినప్పటికీ అది, దైవారాధన వగైరా ఏమీ చేసినా పరిమితమైందనీ, తొడుగులాంటిదనీ, హీనమైందనీ గ్రహిస్తోంది

కాబట్టి నాతో జరుపుకొన్న నా సంభాషణలో ఆలోచన ఒంటరితనం సృష్టించి దీనేది బయటపడింది. ఆలోచన తాను పరిమితమనీ, అంచేత ఒంటరితనపు సమస్యను తీర్చలేదనీ ఇప్పుడు తనకు తాను గ్రహించింది. అలాంటప్పుడు అసలు ఒంటరితనం వుందా? ఆలోచన ఈ ఒంటరితనపుభావాన్ని, ఈ శూన్యతను సృజించింది, ఎందుకంటే అది పరిమితమైంది, చిన్నాభిన్నమైంది, విభాజ్యమైంది. అది ఈ సంగతి గ్రహించినప్పుడు, ఒంటరితనంలేదు. కాబట్టి బంధం నుండి విముక్తి కలిగింది నేను చేసిందేమిలేదు, బంధాన్ని, దానిలో ఇమిడి వున్న దాన్ని, అత్యాశ, భయం, ఒంటరితనం, అదంతా పరిశీలనగా గమనించాను. దాని గమనం అనుసరిస్తూ, దాన్ని పరిశీలిస్తూ, విశ్లేషణచేయకుండా కేవలం చూస్తూ వున్నాను. చూడగా చూడగా యిదంతా ఆలోచనవల్ల జరిగిందని తేలిపోయింది. ఆలోచన చిన్నాభిన్నంచేసేది కాబట్టి ఈ బంధాన్ని కలిగించింది. ఎప్పుడైతే ఆలోచన ఈ సంగతి గ్రహించిందో అప్పుడు బంధంతొలిగిపోయింది ఇందులో ప్రయత్నం ఏమిలేదు. ఎందుకంటే, ప్రయత్నం వుందంటే, ఆ క్షణాన సంఘర్షణ తిరిగి ప్రవేశిస్తుంది.

ప్రేమలో బంధంలేదు. బంధముంటే ప్రేమ వుండదు. కాని దాన్ని కాదనడం ద్వారా, బంధాన్ని కాదనడం ద్వారా అత్యధిక భాగం తొలిగించడమైంది. నిత్యజీవితంలో దీని అర్థమేమిటో నాకు తెలుస్తోంది, నా భార్యగాని, నా స్నేహితురాలుగాని, నా పొరుగువారుగాని నన్ను నొప్పించడానికి చేసిందేదీ నాకిప్పుడు గుర్తులేదు; ఆమెను గూర్చి ఆలోచన సృజించిన ఏ మనోబింబంతోనూ బంధంలేదు; అంటే ఆమెనన్నెలా బెదిరించిందో - పొడిచిందో, నాకెలా హాయినిచ్చిందో, నేనెలా లైంగికానందంపొందానో, ఇంకా అనేక వివిధ విషయాలు గూర్చి ఆలోచనా చలనం చిత్రీకరించిన మనోబింబాలతో బంధంలేదు. వాటన్నిటితో బంధం తెగిపోయింది.

ఇంకా కొన్ని అంశాలున్నాయి, ఒక్కొక్కదాని గూర్చి నేను అంచెలంచెలుగా వెళ్ళాల్సిందేనా? లేక అన్నీ అయిపోయినట్టేనా? బంధం గూర్చి పరిశోధించినట్లుగా భయం, ఆనందం, సుఖోచ్ఛ గూర్చి సాగాల్సిందేనా, పరిశోధించాల్సిందేనా? ఈ వివిధ అంశాల పరిశోధనలోకి పోనవసరంలేదనిపిస్తుంది; ఒక్క చూపుతో అంతా చూశాను, అంతా అవగతమైంది.

కాబట్టి ప్రేమకాని దాన్ని కాదనడం ద్వారా ప్రేమ కలిగింది. ప్రేమంటే ఏమిటని నేనడగనవసరం లేదు. దాని వెంట పడనక్కరలేదు దాని వెంట పడితే అది ప్రేమకాదు, ఒక ప్రతిఫలం. కాబట్టి ఆ విచారణలో (ప్రేమ) కాని ప్రతి దాన్నీ మెల్లగా, జాగ్రత్తగా, మెలిది ప్పకుండా, భ్రమలేకుండా కాదన్నాను. అంతంచేశాను-అప్పుడావేరైంది (ప్రేమ) వుంది.

[1977 ఆగస్టు 30న బ్రాక్వుడ్ పార్క్ (ఇంగ్లాండు) సమావేశంలో జరిగిన చర్చాంశం]

ప్రపంచంలో శాంతి

(ఐక్యరాజ్య సమితిలో కృష్ణజీ అభిభాషణం)

ప్రపంచంలో శాంతి నెలకొల్పేందుకు ఈ సంస్థతో సహా అనేక సంస్థలున్నాయి. కాని శాంతి లేదు. అందుకు అనేక స్పష్టమైన కారణాలున్నాయి. జాతీయత, ఆటవికత, విరుద్ధ మతాలు, వర్గ విభజనలు, తెగలు, మున్నగునవి అలాగే ఇస్రాয়েల్ యుద్ధాలూ అరబ్బులనీ, హిందువులూ ముస్లిములనీ, అమెరికనులూ రష్యనులనీ, అభిప్రాయాలకు వ్యతిరేకంగా అభిప్రాయాలూ చూస్తున్నాయి... ఇన్ని వేల సంవత్సరాల తర్వాత కూడా మానవులు శాంతిగాజీవించడం లేదు, ఎందుకని?

ప్రపంచంలో సాగుతున్న భీభత్సానికి మనమే బాధ్యులమని గ్రహిస్తున్నామా? అన్ని రకాల హింసకూ, తీవ్ర వాదానికి, యుద్ధాలకూ మనమే బాధ్యులం. యుద్ధమున్నది బీరూట్ లో కాదు, మన హృదయాలలో, మన మనస్సుల్లో మనం జీవిస్తున్న ఈ నమాజాన్ని మనమే సృష్టించాము. మనమే ఈ నమాజం మనలో ప్రతి ఒక్కరూ తనకు తాను విప్లవాత్మకంగా మార్పు చెందనంత వరకూ మనకు ఎడతెగని యుద్ధాలుంటాయి

మనిషి నిబద్ధితు డయ్యాడు.....ఒక ప్రత్యేక సంప్రదాయాన్నీ, మతాన్నీ ... బటిమనుషుల మెదళ్ళు మలచ బడాయి. మానవులకు తమ నిబద్ధత నుండి స్వేచ్ఛ పొందడం సాధ్యమా? ఒక అమెరికనుగా, ఒక యూరోపియనుగా, ఒక హిందువుగా నిబద్ధమైన దాన్నుంచి స్వేచ్ఛ పొందడం సాధ్యమా?.....అనలుమానవులెందుకు అలా నిబద్ధ మైనారు? బహిరతంగానూ, అంతరతంగా నూమనం భద్రత కోరుతున్నందువలనా? ఏ రకమైన భద్రతగానీ అంతరతంగా వుందా? అది రూఢిగాక పోతే మనం బయట బయట, బహిరతంగా దేశాల ద్వారా, మత సంస్థల ద్వారా భద్రత అపేక్షిస్తాం.....మనమీప్పుడు దాన్ని గురించి కలిసిమీటాడాలి, మన వరసర సంబంధాలలో భద్రత వుందీ, లేందీ మనకు మనంకనుగొనాలి - అని ఎంత నన్నిహిత (సంబంధ) మెండైనా సరే. భద్రతవున్నట్లయితే, స్త్రీ పురుషుల మధ్య అలాంటి అభిప్రాయ మెందుకు వుంది, వాళ్ళ సంబంధంలో అలాంటి ఘర్షణ ఎందుకు వుంది? ప్రతి మనిషీ తన కాంక్షలవెంటవడటం, తన ఆశయ సిద్ధికి పాటు వడడం, తన కోరికలు మున్నగు వాటికి కృషి చేయడం ఎందుకు జరుగుతోంది? దూరం

వెళ్ళాలంటే దగ్గర ప్రారంభించాలి. అతి దగ్గర వుండి స్త్రీ పురుషులూ, భార్యా భర్తలూ. ఆ సంబంధంలో, ఇప్పుడున్నట్లుగా ఘరణ వుంటే, అది వ్యాపిస్తోంది - చివరికి యుద్ధం. మనమెన్నడూ ఇది ఆలోచించలేదు, మన ఇల్లు తగలబడి పోతోందీ కాబట్టి - అదే మన సమాజం దగ్గమైపోతోందీ, కృశించి పోతోందీ కాబట్టి - మనం కూడా కృశించి పోవడం లేదా? మన జీవితాలను మార్చక పోతే మనం భూమ్మీద శాంతిని ఎలా నెలకొల్పు గలం? ఇదెంతో తార్కికంగా, హేతు బద్ధంగా, తెలివిగా కనపడతుంది. కాని మనం అది చెయ్యం. మానసిక ప్రపంచం నెమ్మదిగా, తెలివిగా, శాంతిగా వుండక పోతే అలాంటి మానసికస్థితి ఎల్లప్పుడూ ఎలాంటి సంస్కృతా అధిగ మిస్తుంది. బయట వుండే శాసనం, ప్రభుత్వాలు మున్నగు వాటికన్నా చిత్తవృత్తి మిక్కిలి ఎక్కువ ముఖ్యమైంది.

మనం మొదటి నుంచీ మతం వలన, సమాజం వలన, సంస్కృతి వలన నిబద్ధమైపోయాము. పర్యవసానం వ్రతి మనిషి విడిచిడిగా, ఒక వ్యక్తిగా తయారయ్యాడు. అంచేత అతడు తన సొంత ముక్తిని, సొంత వ్యక్తికరణనూ, సొంత సాఫల్యాన్నీ వెదుక్కో వలసి వస్తోంది ఈ ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వ మనబడేది ప్రపంచంలో సంక్షోభాన్ని పుట్టిస్తోంది. దాని అరం మనం అందరం ఒకే రకం కావాలని గానీ, ఒకే మూల నుండి రావాలనిగానీ కాదు. దానికి భిన్నంగా, స్వాతంత్ర్యం అనేది మన ఉనికికి అత్యున్నతమైన రూపం. స్వేచ్ఛగా జీవించడం అత్యుత్తమ కళ. కాని మనం స్వేచ్ఛగా లేము. మనిషి తనకు నచ్చింది చేయడం స్వేచ్ఛ అనుకుంటున్నాడు. ప్రత్యేకించి ఈ దేశంలో, వ్రతి వ్యక్తి తాను కోరుకొనేది చేయడానికి తాను సర్వోన్నతుడని భావిస్తాడు. కాని..... ప్రపంచాన్ని చుట్టి, నన్నిహితంగా పరిశీలిస్తే వ్రతి మానవుడూ - తనకు గొప్ప సానం వున్నా లేకపోయినా, మంచి ధనాధిక్య వున్నా లేక పోయినా, పెద్ద హోదా వున్నా లేకపోయినా, ఎంతో ఆధికారం వున్నా లేక పోయినా - మానసికంగా మిగతా ప్రపంచంలాగానే వున్నాడు.

అతడు మహా మహాకేశమూ, నిరాశాభరితమైన ఒంటరి తనమూ అనుభవిస్తున్నాడు అస్తిమితేంగానూ, అయోమయంగానూ వున్న మిగతా మానసిక ప్రపంచం ద్వారా నలిగి పోతున్నాడు; మనమే ఆ మిగతా మానవాళి. మనం ఆఫ్రికనులం కాము, యూరోపియనులం కాము, ఆ అరంపరం లేంది కానేకాము. మనం మానవులం. మన జీవితంలో ఆ ఒక్క ప్రధానాంశం లోతుగా గ్రహించకపోతే, మనమంతా మానసికంగా

ఒకటని తెలిసికోక పోతే మనం శాశ్వతంగా ఘర్షణలో వుండి పోతాం. అది వాస్తవం, దాన్ని ప్రపంచంలో ఏనండా మార్చలేదు.

కాబట్టి మీరు తీవ్రంగా వుంటే, ప్రపంచాన్ని, మీ సొంత జీవితాన్ని పట్టించుకొంటే ఒక మానవ జీవీ ఏంచేయాల్సి వుంది? మరో మురానీ, మరో మతాన్నీ, మరో వ్యవస్థనూ తయారు చేయడమా? లేక ఒక మానవుడుగా తనస్థితి పట్ల ఎరుక వహించాలి, తన నిబద్ధతను పట్టించుకోవాలి, ఆ నిబద్ధతనుంచి మనసుకు స్వేచ్ఛ నివ్వాలి.....తీవ్రమైన మార్పు చెందాలి, లోతైన పరివర్తన తీసుకు రావాలి. లేకపోతే మతాలన్నీ వున్నా, ఏనంస వున్నా భూమిమీద శాంతి వుండదు. మార్పు మనతో మొదలవ్వాలి, బయట ఎక్కడో వుండేదివరితోనో కాదు.

మనం బయట, సాంకేతికంగా మహాద్భుత కార్యాలు చేశాము, కాని లోలో పల అల్పమైన పేద సమూహాలము. మిక్కిలి సన్నిహిత సంబంధాల్లో కూడా మనం పరస్పరం పోరాడు కొంటున్నాము. తన లోపల శాంతి లేకుండా బయటి ప్రపంచంలో శాంతి ఎలా వుంటుంది? ఆ ప్రశ్నకు మన మెన్నడూ బదులు చెప్పం...బయట బయట మార్పులు తేవాలని మన మెప్పుడూ ప్రయత్నిస్తుంటాం. మనలో ప్రతి ఒక్కరూ మౌలికంగా, తీవ్రంగా మార్పు చెందందే, వృద్ధిపై శాంతి వుండదనే సంగతి మనం ఎప్పుడూ గ్రహించిట్లు లేదు. మనం ఇలా ఎందుకు బ్రతుకు తున్నాము, మన మొత్తం చిత్తవృత్తిని తీవ్రంగా మార్పు జేయ సాధ్యమా అనేది మన మీద, మనలో ప్రతి ఒక్కరి మీదా వుంది. ఆక్కడ విప్లవం రానిదే, కేవలం బయటి విప్లవాలకు సారకత లేదు. ప్రపంచమంతటా కమ్యూనిస్టు విప్లవం, ఫ్రెంచి విప్లవం, ఇతర విప్లవరూపాలు వచ్చాయి. అయినా మనం ఉన్న తీరులోనే వుండి పోయాం -స్వార్థమే కేంద్రస్థంగా, క్రూరంగా, ఇంకా అలాంటి ధోరణిలోనే వున్నాము.

(1984 ఏప్రిల్ 17న డాగ్ హెమరల్ లైబ్రరీ ఆడిటోరియం, న్యూయార్క్ లో టెర్రన్ సొసైటీ పాసెం స్పీకర్ గా చేసిన సంభాషణలో ముఖ్యాంశాలు - U.N. Secretariat "NEWS", May 16, 1984)

ప్రవచనసారం (THE CORE OF TEACHING)

(1980 అక్టోబరు 21 న కృష్ణమూర్తిగారు స్వయంగా మేరీ లట్యన్స్ కు వ్రాసియిచ్చినది.)

కృష్ణమూర్తి 1929 లో చేసిన ప్రకటనలో వారి ప్రబోధసారం ఉంది. అదేమంటే - "నత్యం పంథాలేని వ్రదేశం".

మానవుడు ఏ సంస్థ ద్వారాగానీ, ఏ మత విశ్వాసం ద్వారాగానీ, ఏశాఖాసంప్రదాయం ద్వారాగానీ, ఏ సైద్ధాంతికపీడివాదం ద్వారాగానీ, ఏ పూజారి లేక కర్మకాండ ద్వారాగానీ, ఏ వేదాంత విషయిక జ్ఞానం ద్వారాగానీ, ఏ మానసికనైపుణ్యం ద్వారాగానీ సత్యాన్ని చేరలేడు. సంబంధమనే అద్దం ద్వారా, స్వీయ మానసిక విషయావగాహనద్వారా, పరిశీలనద్వారా సత్యాన్ని కనుగొనాలి. అది బుద్ధి విశ్లేషణవల్లనూ, పరిచ్ఛేద దృష్టివల్లనూ జరగదు.

మానవుడు తనలో మనోరూపాలు నిర్మించుకున్నాడు, అవి భద్రత అనే కంచెగా పనిచేస్తాయని భావిస్తున్నాడు. అవి మతపరంగా, రాజకీయంగా, వైయక్తికంగా ఉన్నాయి. అవి సంకేతాలుగా, అభిప్రాయాలుగా, నమ్మకాలుగా పరిణమిస్తున్నాయి. ఈ మానసిక రూపాల బరువు మనిషి ఆలోచనపైనా, సంబంధాలపైనా, నిత్యజీవితంపైనా ఆధిపత్యం చలాయిస్తున్నాయి. ఈ రూపాలేమన సమస్యలకు కారణం. ఎందుకంటే అవి మనిషినుండి మనిషిని విడదీస్తున్నాయి. ముందుగా మనస్సులో స్థిరపడ్డ అభిప్రాయాలవల్ల మనిషికి జీవితం వట్ల దృష్టి మలచబడుతుంది. అతని చేతనంలోని వస్తువే అతని మొత్తం ఉనికి, బ్రతుకు. చేతనత్వం మానవాళి యావత్తుకూ సర్వసామాన్యమైంది.

వ్యక్తిత్వం అనేది ఒక నామం, ఒక రూపం, పైపై సంస్కృతి. వ్యక్తిత్వం సంప్రదాయంనుండి లభిస్తుంది, సాధించిన దాన్నిబట్టి ఉంటుంది. మనిషి ప్రత్యేకత పైపై సంస్కృతిలో లేదు, సామాన్య చేతన వస్తువునుండి పూర్తిగా విముక్తి కావడంలో ఉంది. చేతనత్వం మొత్తం మానవాళికి ఒక్కటే కాబట్టి మనిషిని ఒక ప్రత్యేక వ్యక్తి అని అనడానికి వీలేదు.

స్వేచ్ఛ అనేది ప్రతిక్రియ కాదు, ఎంచుకోవడం కాదు. ఎంచుకొనే అవకాశం ఉందికాబట్టి మానవుడు స్వేచ్ఛాజీవి అని అంటారు. అదంతా నటన. మార్గనిర్దేశకత్వం లేనటువంటి దండనమండనలపట్ల భీతిలేనటువంటి పరిశీలనయే స్వేచ్ఛ. అది ఉద్దేశపూర్వకమైంది కాదు. మానవుడు పరిణతి చెందిన పిదప లబ్ధమయ్యేది కాదు. స్వేచ్ఛ జీవితపు తొలిమెట్టులో ఉండేది. కాని అది జీవితంలో లేకపోయిందనే విషయం మానవుడు తన పరిశీలనద్వారా తెలుసుకోవడం మొదలుపెడతాడు. మన దైనందిన సీతి పట్ల ఎన్నుకోని ఎరుక వహిస్తే, మన నిత్యకార్యకలాపాలను ఒకేఒక ఎరుకతో గమనిస్తే ఆ ఎరుకలో స్వేచ్ఛ కనుగొంటాము.

ఆలోచనే కాలం. అది అనుభవం నుండి, జ్ఞానం నుండి పుట్టింది. అనుభవమూ, జ్ఞానమూ కాలం నుండి గతం నుండి విడదీయరానివి. కాలం మానవుని మానసిక శత్రువు. మానవుని చర్య జ్ఞానం మీద ఆధార పడింది; కనక కాలం మీదనూ ఆధారపడి ఉంది. కాబట్టి మనిషి ఎప్పుడూ గతానికి బానిస.

ఆలోచన ఎప్పుడూ పరిమితం. అందుకే మనం ఎప్పుడూ ఘరణలోనూ, పోరాటంలోనూ, జీవిస్తుంటాము. మానసిక (ఆలోచనలో) పరిణామం అంటూ లేదు. ఆలోచనా గమనం ఎరుకలో ఉన్నప్పుడు, ఆలోచనా పరునికి, ఆలోచనకూ మధ్య విభజన ఉన్నట్లు తెలుస్తుంది. అలాగే పరిశీలకునికి - పరిశీలితానికి, అనుభవజ్ఞునికి - అనుభవానికి మధ్య విభజన తెలుస్తుంది. ఈ విభజన ఒకభ్రమ అని కనుగొంటాడు. అప్పుడు మాత్రమే కేవల పరిశీలన ఉంటుంది. అదే అంతర్దృష్టి. దానిలో గతం యొక్క నీడ ఉండదు, అంటే కాలం యొక్క నీడ ఉండదు. కాల ప్రమేయం లేని ఈ అంతర్దృష్టి మనసులో లోతైన తీవ్రపరివర్తన తెస్తుంది.

మొత్తాన్నీ కాదనడమే ధనాత్మక మైన దాని సారం. ప్రేమకానటు వంటి-కోరిక, సౌఖ్యం, ఆనందం మున్నగు వాటిని- అన్నిటినీ కాదన్నప్పుడు ప్రేమ ఉంటుంది. ఆ ప్రేమ కరుణతో, ప్రజ్ఞతో కూడి ఉంటుంది.

(ఇది మేరీలట్నిన్స్ కోరగా వ్రాసినది)

నవీన నిర్వచనాలు

I am nobody, just a passer-by

నే నెవరినీ కాదు, ఓక బాటసారిని మాత్రం

The seer who walks Alone

ఏకాంతంగా నడిచే ద్రష్ట

Man is not the measure of himself

మనిషి తనకు తాను కొలమానం కాదు

The ancestry of insight

లోజూవు యొక్క వంశానుగతం

If it (some thing sacred) is there, why is

this part of the world so corrupt ?

పవిత్రత అనేది ఉంటే ఈ ప్రపంచ భాగం ఇంత అవినీతిగా ఎందుకుంది ?

Self-interest is the door which shuts the other out

స్వార్థ ప్రయోజనం ఇతరాన్ని మూసేటు వంటి తలుపు

To live by the teaching

ప్రవచనం బట్టి జీవించడం

All time is now - that means death and living are together, they are never

separate ...there is no divorce or separation between living and dying

కాలం మొత్తమూ ఇప్పుడే - అంటే చావు బ్రతుకులు కలిసే వున్నాయి, అవి

ఎన్నడూ వేరుగా లేవు....జీవించడానికి మరణించడానికి మధ్య విడాకులు

గానీ వేర్పాటు గానీ లేవు

No man from outside can make you free

బయట నుండి ఎవ్వరూ నీకు స్వేచ్ఛ ఇవ్వలేరు

The good was not related to the bad

మంచి, చెడు నుండి రాలేదు, చెడుతో సంబంధపడి వుండింది కాదు

We are humanity

మనమే మానవ జాతి

Life will not miss you, if you think it does, something is wrong with you
జీవితం నీనుండి తప్పిపోదు, పోతుందని నీవనుకుంటే, నీలో ఏదో దోషం వుంది.

My teaching is neither mystic nor occult, for I hold that both mysticism and occultism are man's limitations upon truth

నా బోధన మార్మికమూ కాదు, అతీంద్రియతా కాదు; ఎందుకంటే మార్మికతా అతీంద్రియతా రెండూ సత్యంపై మానవుని పరిమితులుగా చూస్తాను

You know this idea that people do not understand, therefore you must give them something they will understand, is really a clever way of exploitation

ప్రజలకు అర్థం కాదు గనుక వాళ్ళకు అర్థమయిందేదో ఇవ్వాలనే అభిప్రాయం నిజంగా యుక్తితో దోచుకొనే విధానం; ఇది తెలుసా ?

Craving is the cause of frustration and hopelessness

తావత్రయం నిరుత్సాహానికి, నిరాశకూ కారణం

Craving for sensuality indicates inward poverty

ఇంద్రియలోలతకు తావత్రయ వడడం లోని బీదరికాన్ని నూచిస్తుంది

Do not merely put on a mask of my ideas

కేవలం నా అభిప్రాయాల తోడుగా వేసుకోవద్దు....

You fear I may be right and hope I may be wrong

నేను రైటు (సరి)గా వుండొచ్చేమోనన్న భయమూ, నేను తప్పుగా వుండొచ్చేమోనన్న కాంక్ష మీకు వున్నాయి.

JARGON - threacherous foe to understanding

తాత్పర్యం -

do not base action on any idea

ఎలాంటి అభిప్రాయం మీదా క్రియ ఆధారపడి జరగదు

To concentrate is to contraction

ఏకాగ్రత జూపడం సంకోచానికే

By living fully in the present we are free from the past and conquer the future

ప్రస్తుతంలో పూర్తిగా జీవించడం వల్ల గతం నుండి స్వేచ్ఛ పొందుతాము, భవిష్యత్తును జయిస్తాము.

Truth is a pathless land... If you follow some one you cease to follow truth

సత్యం ఒక దారిలేని దేశం.....ఎవరినైనా అనుసరించడం ఆరంభిస్తే సత్యానుసరణం నుండి ఆగిపోతావు

The plight of the Eagle -

విహంగమార్గం

The Flame of Attention

సావధాన జ్వాల

The urgency of change

మార్పునకు శీఘ్రగతి

I show you sorrow and the ending of sorrow

దుఃఖాన్ని చూపిస్తాను, దుఃఖాన్ని అంతం చేయడం చూపిస్తాను

Enlightenment is not an end that is fixed. It is a timeless movement in love

జ్ఞానోదయం ఒక అంతం కాదు, అది ప్రేమలో ఒక గమనం, కాల రహిత మైనది

The wholeness of life

జీవిత పూర్ణత్వం

The impossible question

అసాధ్యమైన ప్రశ్న

God is disorder

దైవమంటే అక్రమత

Freedom is not choiceFreedom is found in the choiceless awareness
of our daily existance

స్వేచ్ఛ ఎంపికకాదు.....స్వేచ్ఛ నిత్య జీవితపుటునికి యొక్క ఎన్నిక లేని
ఎరుకద్వారా తెలుసుకుంటాము

Cruelty has many forms and its ultimate expression is the examination

క్రూరత్వానికి కోటిరూపాలు; దాని అంతిమ వ్యక్తీకరణ పరీక్ష

Time does not pass, only you and I do

కాలం గడవదు; మీరూ నేనూ మాత్రమే సాగిపోయేది

The craving for experience is the beginning of illusion

అనుభవానికి తావత్రయ వడడం భ్రాంతికి ప్రారంభం

Speculation and imagination are the enemies of attention

కల్పన, ఊహ సావధానతకు శత్రువులు

To die rich is to have lived in vain

ధనవంతంగా చావడమంటే వృధాగా జీవించడమైనట్లు

కృష్ణ సూక్తము

- 1 చీకటియందైననూ తడుముకుంటూ కాంతి వైపుకు కదలవలెనేగాని నీవద్దకుఎవరూ వెలుగును తీసుకొనిరారు.
2. జీవిత మంటే సంబంధం. మనుషులతోనూ, పరిసరాలతోనూ, మనోభావాలతోనూ సంబంధం న్నరెందిగా ఉండాలి.
3. వ్యక్తి వేరు, మానవుడువేరు, వ్యక్తి ప్రాంతీయుడు, మానవుడు విశ్వజనుడు.
- 4 పరివర్తనము వ్యక్తి హృదయమున ప్రారంభము కావలెను.
- 5 గాయపడకుండుట గొప్పకౌశలము. అది అన్నిగాయాలను హరించును
- 6 సంస్కరణ వలన దుఃఖము తొలగదు, స్వభావములో మార్పురావలెను.
- 7 వ్యక్తి వికాసానికి కుల-మత-జాతి-దేశ-వర్ణ-వర్గ తత్త్వములు అవరోధాలు.
- 8 ప్రపంచమంటే నీవే ! ప్రపంచ సమన్వయకు కారణము నీవే ! వాటిని పరిష్కరించుకొనుట నీబాధ్యత.
- 9 చైతన్యము అఖండము. అందు దశాభేదాలు లేవు.
10. చైతన్యము మిషిలో ఉంది. సంఘములో లేదు. మతములోలేదు.
11. చైతన్యవంతంగా ఉండు, అంటే పూర్తిగా చొరవ, ప్రేమ, దయ, సానుభూతి,మన్నింపు కలిగియుండుట.
12. లోన జీవనరాగమెరుగనివాడు బయట వినోదానికై పెదకును.
13. శారీరక శ్రద్ధ చాలా అవసరం, నిశ్చింత కూడ అంతే అవసరం.
14. నాకే తెలియునను వానికేమీ తెలియదు.
- 15 అధికారము అవగాహనను అణచును.
- 16.జ్ఞానంవేరు. నేర్చుకోవడం వేరు. జ్ఞానమంటే విషయ సేకరణ నేర్చుకోవడమంటే తక్షణ గ్రహింపు.

- 17 మూఢనమ్మకాలు మనుజులను వేరుచేయును, భ్రమ కలిగించును.
- 18 "నేను" (అహం)విడుచుట ప్రేమ; నిజమైన ప్రేమ వ్యక్తుల మధ్య వ్యత్యాసం చూపదు. నేనంటే ఆత్మకాదు. నీ నంబంధ బాంధవ్యాలూ, అభిప్రాయాలూ,పోకడలూ, ఉనికి-అన్నీ కలిసి నేను అవుతుంది.
- 19 ప్రేమ గతానికి నంబంధించింది కాదు. ఎప్పటికప్పుడు అనుభూతి చెందవలసింది.
- 20 వ్యక్తిగత ప్రేమ నాకులేదు. ప్రపంచాన్ని ప్రేమించుట మానను.
- 21 ప్రేమ నిండుగా ఉంటే మాటలెందుకు ?
- 22 సౌందర్యాన్ని ఆస్వాదించు, ఆశించకు.
- 23 వస్తువులు అవసరార్థమేగాని ప్రదర్శనార్థంకాదు.
- 24 దౌర్జన్య ప్రతీకారాలకు వుట్టిల్లు భయం.
- 25 భయం చిత్తాన్ని కుదింప జేస్తుంది, స్వేచ్ఛను హరిస్తుంది.
- 26 మంచితనంలో స్వయం సంరక్షణ లక్షణమున్నది.
- 27 ఆలోచన చాల మోసకారి; ఆలోచన పదార్థమే, అది జ్ఞాపకాలకు పరిమితం,కాలానికి కట్టు బడినది. ఆ బందిఖానా నుండి బయటపడు.
- 28 ఆలోచన, ఆలోచనాపరునికి వేరైంది కాదు. ఆలోచనాచలనము దుఃఖ తీవ్రత కల్గిస్తుంది.
- 29 ఆలోచన అంతమైతేగాని అవగాహన కుదరదు.
30. తక్షణక్రియా శీలతయే అవగాహన.
31. ప్రతిదానిని ప్రశ్నించు, పరిశీలించు, పరీక్షించి గ్రహించు.
- 32 సంప్రదాయ బద్ధునికి మర్యాద లభించవచ్చు. కాని అవగాహన యేర్పడదు. అలాంటి వానికి ప్రేమించుట తెలియదు.
- 33 ప్రచారమొక అబద్ధం. అది అవగాహనకు అడ్డుగోడ.
- 34 పుస్తకాలు, పాండిత్యం, గురువులు, మతాలు. నీ నమస్యలు తీర్చలేవు.

35. నహాయం కోరు స్థితిలోనున్న వారు ఇతరులకు నహాయం చేయలేరు.
36. రాజకీయవేత్త ప్రపంచానికి శాంతి చేకూర్చలేడు.
37. నమన్యను పూర్తిగా అవగహన చేసికొనుటలోనే పరిష్కారముంది.
38. ప్రేమ లోపించడమే నమన్యలకు మూలం.
39. స్వచ్ఛందము సహజమునైన పరిశీలన సుఖాన్నిస్తుంది. పరిశీలించడానికి పూర్వానుభూతి, అంగీకారమూ, నిరాకరణా వనికీరావు.
40. ప్రతిముద్ర మనసుపై పడనీయకు. పిల్లలవలె నీవు అవసరంలేని దానిని నీమనసు నుండి తొలగిపోనిమ్ము.
41. నిత్యవ్యవహార విషయాలూ, విజ్ఞానశాస్త్ర విషయాలూ తప్ప మానసికానుభూతులు మరచిపోవాలి.
42. మానసిక స్పష్టతే వెలుగు! అస్పష్టత, ఘర్షణ, గందరగోళం నమన్యలకు మూలం.
43. ప్రస్తుత నమన్యకు గత మథనం వృధా. గందరగోళాన్ని గ్రహిస్తే క్రమత ఏర్పడుతుంది.
44. సంప్రదాయాన్ని గూర్చి ఆలోచించే మనసు కొత్తదానిని తెలిసికోలేదు.
45. కొత్తది పాతదానిలో లీనమగుచున్నంతవరకు కొత్త వెలుగురాదు. పాతది పోనిదే కొత్తది నిలవదు.
46. గతాన్ని నెమరువేసుకొనుట గందరగోళానికి కారణం.
47. గత స్మృతి మనననే అద్దానికి మనక లాంటిది.
48. గత స్మృతులు మనసుకు భారం. కనుక వాటిని విడిచిపెట్టు.
49. గతాన్ని మరచినవారికి మరణభయం లేదు.
50. మరుపే మరణం. నిత్యమరణమే నూత్నజీవనం.
51. నిజజీవితం నుండి తప్పుకోడానికి దైవమైనా ఒకటే, తాగుడైనా ఒకటే.
52. మృత్యువు స్వల్ప విషయం. హృదయమున ద్వేషంతో జీవించుటకన్న మరణించుట మేలు.

- 53 తెలివియన పరిశీలించు స్వేచ్ఛ. స్వేచ్ఛ ఒక మానసిక స్థితి.
54. విశ్వాసానికి, సూత్రానికి, సిద్ధాంతాలకూ మనసు పరిమితమై ఉండడమే నిబద్ధత; అదే బంధం, దాని నిర్మూలనమే స్వేచ్ఛ.
- 55 నిబద్ధత జిజ్ఞాసకు ఆటంకం.
56. కట్టుబడిన జీవితానికి ఆందోళన తప్పదు.
57. విజయానికి పోటీపడడం మొరటుతనం. విజయం మతం, రాజకీయం, కళ మున్నగు రూపాలతో ఉంది.
58. కాంక్షలతో గూడినవాడు శాంతిగ నుండలేడు. ప్రార్థనలో శాంతి లేదు. నక్రమనంబంధములోనే కలదు.
- 59 ఆశ అంటే స్వార్థపూరితమైన వాంఛ.
60. వాంఛ అంటే ఫలాపేక్ష. అది హృదయాన్ని కుంచించ జేస్తుంది
- 61 కాంక్షకు మూలము జ్ఞాపకం.
62. ఆత్మ, అహం అను వాచికాధారము కాంక్ష.
- 63 దుఃఖానికి దగ్గరదారి లభేచ్ఛ.
- 64 విశ్వాసం ప్రమాదభరిత మైంది.
- 65 విశ్వాసం వేరు-వాస్తవం వేరు. విశ్వాసం బంధిస్తుంది. వాస్తవం స్వేచ్ఛనిస్తుంది.
- 66 వ్యవస్థీకృత విశ్వాసం మతము. అది ధనానికి, అధికారానికి ప్రాకులాడుతుంది.
67. కుల-మత జాతి-వర్గ విభేదాలతో ఒకరినుండి ఒకరిని విడదీయుట హానికరం.
- 68 దైవం మనో జనితం
69. దైవంగానీ, సత్యంగానీ, యదార్థంగానీ, ఏ పేరైనా అసలు, ఉన్నదా లేదా అనువ్రళ్ళకు సమాధానం పుస్తకాలుగాని, మత ప్రచారకులుగాని,

తత్త్వవేత్తలుగాని, జగద్రక్షకులుగాని చెప్పలేరు. నీవుతప్ప ఎవరు బదులు చెప్పలేరు.

70 ధ్యానమనగా మనసును ఖాళీ చేయడం, నూతనత్వమివ్వడం.

71 అంతర్గతంగానూ, బహిర్గతంగానూ నమస్త ఘర్షణలు తొలగడం ధ్యానం.

72 ధ్యానానికి జాగరూగతగల మనసు కావాలి.

73 ప్రతిమ, చిహ్నం, భావన, లక్ష్యం కలిగిన నిశ్శబ్దత ధ్యానం కాదు.

74 ధ్యానమనగా ప్రార్థనకాదు, ప్రార్థన దైన్యంతో కూడిన వేడికోలు. ధ్యానం శబ్దాంతం.

75 ధ్యానంలో ఊహకూ, ఆలోచనకూ తావులేదు. అవిరెండూ బంధాలు ధ్యానం స్వేచ్ఛ నిస్తుంది.

76 పూర్వ నిశ్చయం అనుచితము. నిత్యజాగృతి ఉచితము.

77. ఎన్నికలేని ఎరుక (choiceless awareness) అవసరం.

78 మౌనం వేరు-నిశ్శబ్దత వేరు. మొదటిదానిలో శ్రద్ధ-రెండోదానిలో ప్రయత్నం ఉంటాయి

79. ఏకాగ్రతవేరు-శ్రద్ధవేరు. ఒక వస్తువుపై కేంద్రీకరించడం ఏకాగ్రత, దానికి బలవంతపు హద్దులున్నాయి. ఒక వస్తువుపై ఆసక్తి చూపడం శ్రద్ధ, దానికి హద్దులు లేవు.

80. ఒంటరితనం ఏకాంతం కాజాలదు. ఒంటరితనంలో లేవడియున్నది. ఏకాంతంలో కలివిడి యున్నది.

81. ఆనందంవేరు - వినోదంవేరు. ఆనందం ఆహ్వానితం కాదు-వినోదంఅభ్యాసయుతం.

82. ఎవరికివారే సత్యశోధకులు కావాలి.

83 సత్యానికి నిర్దిష్ట మార్గాలు లేవు.

84. అన్నిదారులు ఒకే ద్వారం (సత్యం) వద్దకు చేరతాయనడం ఋతుకం.

85 ఇతరుల జీవితానుభవాలు సత్యాన్ని చూపవు.

86 మంత్ర-తంత్ర-పూజా-ధ్యానాలు సత్యాన్ని చూపించలేవు.

87 ఉన్నది ఉన్నట్లుగా, లేనిది లేనట్లుగా గ్రహించడం సత్యం. సత్యంలోని అసత్యాన్నీ, అసత్యంలోని సత్యాన్నీ గ్రహించడం సత్యదర్శనం.

88 హృదయవికాసం వలన సత్యం బహిర్గత మౌతుంది.

89 సత్యశోధనకు కావలసింది అవగాహన, సాధనకాదు. సాధన దేశ కాలమానపరిస్థితులకు బద్ధమైనది

90 మతం విశ్వాసంమీద ఆధారపడింది. అందుచే మతవిశ్వాసం ద్వారా సత్యదర్శనం కలుగదు.

91 సత్యదర్శనానికి గురూపదేశమూ, ఇజాలూ, సిద్ధాంతాలూ రాద్ధాంతాలూ వనికిరావు. అవి స్వేచ్ఛావగాహనకు బంధాలు.

92 శంకరుడో, బుద్ధుడో మరో మేధావియో చెప్పింది నమ్మి ఊహాగానం చేయడం సత్యశోధనకాదు.

93 సత్యమనేది అంధకార ఆలయ పూజాగృహాలలో కనిపించదు.

94 సత్యం యొక్క ఆనందానుభూతియే నిండుజీవితం.

95 సత్యం మీ హృదయంలో ఉంది. మీరే కనుగొంటారు.

96 వాక్యం సత్యము కాదు. అనుభూతే సత్యం

97 గొప్ప బోధకుడెవడూ మహత్తులు జూపడు. మహత్తుజూపుట సత్యానికి ద్రోహం చేయడమవుతుంది.

98 గతానుభవం సత్యంకాదు.

99 వ్యక్తికి వికాసమూ, సంఘానికి శ్రేయస్సూ చేకూర్చేదే విద్య.

100 సరైన విద్య విద్యార్థులు ఎలా ఆలోచించాలో నేర్పాలి. ఏమి ఆలోచించాలోకాదు.

I maintain that truth is a pathless land and you cannot approach it by any path whatsoever, by any religion, by any sect

I think it is important to learn the art of thinking together
Thinking together doesnot mean to be of one mind
Freedom is the essence of thinking together

A belief is purely an individual matter, and you cannot and must not organise it

I have no authority. Don't make me a guru. I have no following I don't want all that kind of stuff, because organisations and institutions are not going to save man

There is not going to be any peace in the world if the politicians have anything to do with it.

Understanding is bridge.

We are not Africans and Europeans and all that nonsense
We are humanity

